
Helyi
Esélyegyenlőségi
Program
Görcsönydoboka Község Önkormányzata

2019-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	46
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	52
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	57
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	61
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	63
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	
1. A HEP IT részletei.....	64
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	64
A beavatkozások megvalósítói.....	65
Jövőképünk.....	65
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	66
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	66
3. Megvalósítás.....	69
A megvalósítás előkészítése	69
A megvalósítás folyamata.....	69
Monitoring és visszacsatolás	71
Nyilvánosság	71
Érvényesülés, módosítás.....	72
4. Elfogadás módja és dátuma.....	73

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Görcsönydoboka Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása:

Görcsöndoboka község a Tolna-Baranyai dombság területén, a Geresdi dombvidéken Baranya megye keleti részén helyezkedik el.

Távolsága a megyeszékhely Péctől jelentős. A legközelebbi városok Pécsvárad és Mohács. Ezek közül egyértelműen a kb. 20 km-re fekvő Mohács játszik jelentősebb szerepet a település életében.

Görcsöndoboka az 5606 sz. Pécsvárad-Mohács összekötő útról leágazó 56124 sz. bekötőúton megközelíthető zsáktelepülés.

A község belterülete 83 ha, külterülete 868 ha. Görcsöndoboka község jelenleg is nemzetiségi község, a lakosság kb. 90 %-a németajkú. A 2018. január 1-i népesség-nyilvántartási adatok szerint 390 fő él a településen. Létszáma évente 8-10 fővel csökken.

A szomszédos települések Himesháza, Szűr, Szébény, Palotabozsok, Somberek, Mohács és Székelyszabar. Ezen településekkel tart szorosabb kapcsolatot, mint a Mohácsi Többcélú Kistérségi Társulás tagja.

Görcsöndoboka a Sombereki jegyzőséghez tartozó település.

Görcsöndoboka a Csele-patak és a falu területén beletorkolló Himesházi-árok völgyébe települt. A mai település két korábbi falu, az északi Cselegörcsöny és a déli Cseledoboka összevonásával jött létre 1944-ben. Német nemzetiségi település, katolikus délszláv lakossága a 19.század közepén, utolsó szerb lakói az I. világháborút követően költöztek el. Mindkét település önálló templommal rendelkezett. Görcsöny a virágzóbb falurész, Dobokán sok a lakatlan ház. A településszerkezetet a német telepes faluszerkezetet követi, geometrikus telekstruktúrájú, keskeny, hosszan elnyúló szalagtelkekkel, fésűs beépítéssel. A nagyméretű lakóépületek Görcsönyben az északi, Dobokán a keleti oldalhatárra épültek az udvar felé komoly, általában téglá gazdasági épületekkel. A gazdasági udvart nem egy esetben az oldalhatárra merőlegesen beforduló gazdasági épület, vagy présház zárja. A falukép ápolott, rendezett. A település sportpályája a bekötőút bevezető szakasza mentén található. Tájba illesztésén javítani kell. A falu temetője a két településrész közötti domboldalon fekszik, gondozott képet mutat. A központban közparkot alakítottak ki Millenniumi emlékművel, a dobokai falurészben kis játszóteret. A görcsönyi templom fölötti domboldalon műemlék kálvária emeli a falukép amúgy is megkapó látványát. Görcsöndoboka közintézményei a görcsönyi településrészben, a Csele utca mentén elszórtan helyezkednek el.

Görcsöndoboka község Somberek községgel közös hivatalt tart fenn, az általános iskolai ellátás a szomszédos Sombereken megoldott, helyben óvodai tagintézmény, orvosi rendelő, könyvtár, faluház működik. Sajnos az óvodai tagintézmény az alacsony gyereklétszám miatt nem sokáig tartható fenn, valószínű 2019/2020-as tanévben megszűnik. A községben a vezetékes ivóvíz, szennyvíz, gázellátás, kábeltelevízió az egész falura kiterjedően 3 évtizede elkészült.

A vonalas telefonszolgáltatás a 69-es körzetben jól megoldott, mobil lefedettség teljes körű, néha gyengülő térrerővel.

Az internet hozzáférés az elmúlt időszak óta javult, a térrerő nem mindig megfelelő

Görcsöndoboka község lakossága az elmúlt öt év alatt 13 %-kal csökkent, ennek elsősorban az az oka, hogy a fiatalok elköltöztek a községből, vagy külföldön vállalnak munkát. Megnőtt a felsőfokú iskolai végzettségű, vagy szakmát tanultak száma, és a térségben részükre nem biztosított a munkahely.

Jelenleg külföldön 30 fő dolgozik (helyi adatgyűjtés)

1. tábl - Lakónépesség száma

	Fő	Változás
2013	374	
2014	370	99%
2015	370	100%
2016	362	99%
2017	355	98%

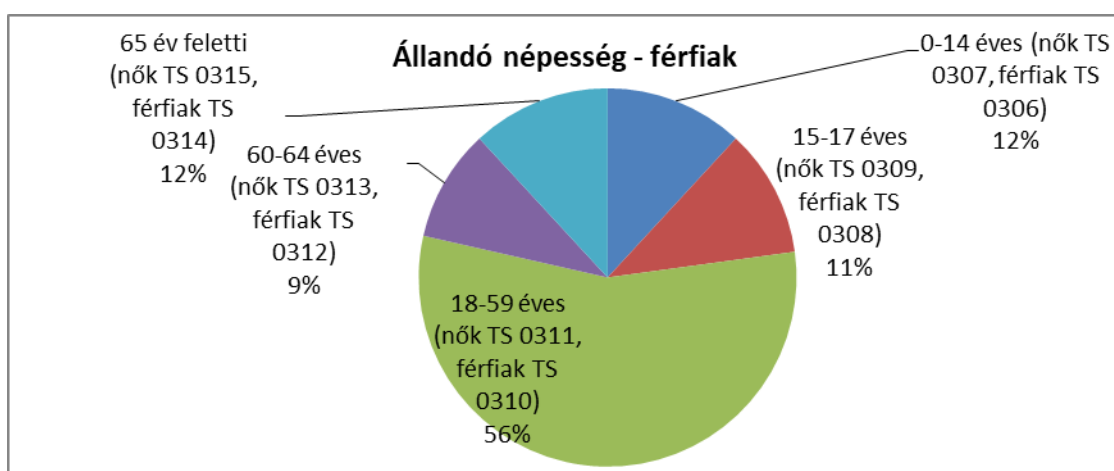
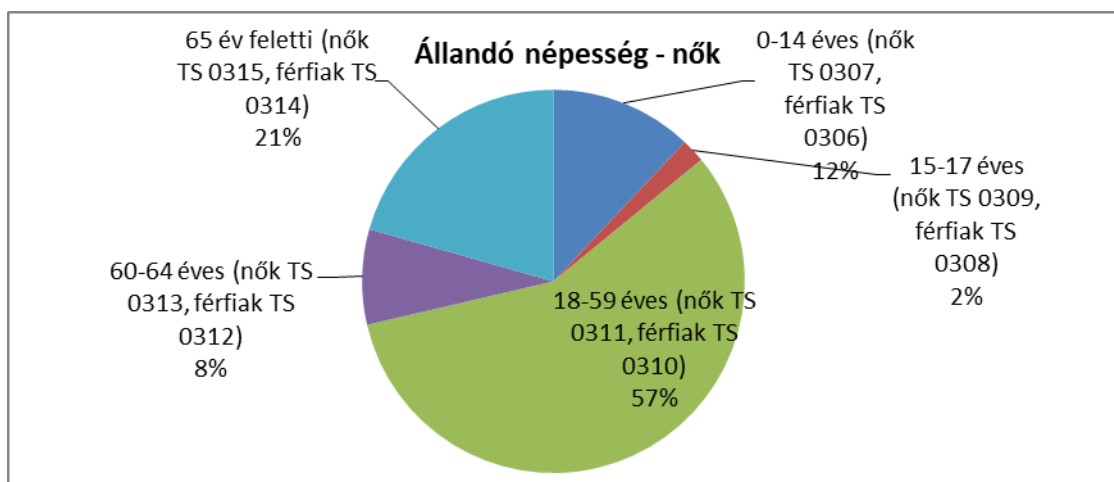
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.1. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (nők TS 0302, férfiak TS 0301)	199	201	400	49,75%	50,25%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			11	2,75%	
0-14 éves (nők TS 0307, férfiak TS 0306)	24	26	50	6,00%	6,50%
15-17 éves (nők TS 0309, férfiak TS 0308)	4	24	28	1,00%	6,00%
18-59 éves (nők TS 0311, férfiak TS 0310)	114	122	236	28,50%	30,50%
60-64 éves (nők TS 0313, férfiak TS 0312)	16	21	37	4,00%	5,25%
65 év feletti (nők TS 0315, férfiak TS 0314)	41	26	67	10,25%	6,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Településen a lakónépesség folyamatosan csökken, a településről a fiatalok részben elköltöznek, a születések száma is csökken, és az előregedés miatt a halálesetek száma meghaladja a születések számát, ez a tendencia erősödni fog a magas életkort megélttekre tekintettel.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma		3	3
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	6	2	-4
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	8	6	-2
Összesen	14	11	-3

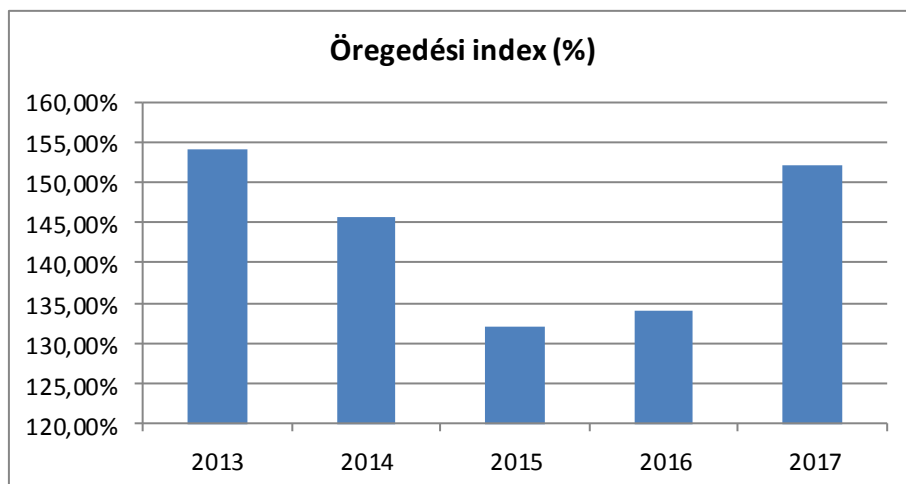
Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

A 15-17 éves gyermekek száma csökken, vagy stagnálást mutat, a helyi adatgyűjtés alapján 2018. december 31-én 13 fő volt.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2013	74	48	154,17%
2014	67	46	145,65%
2015	66	50	132,00%
2016	67	50	134,00%
2017	70	46	152,17%

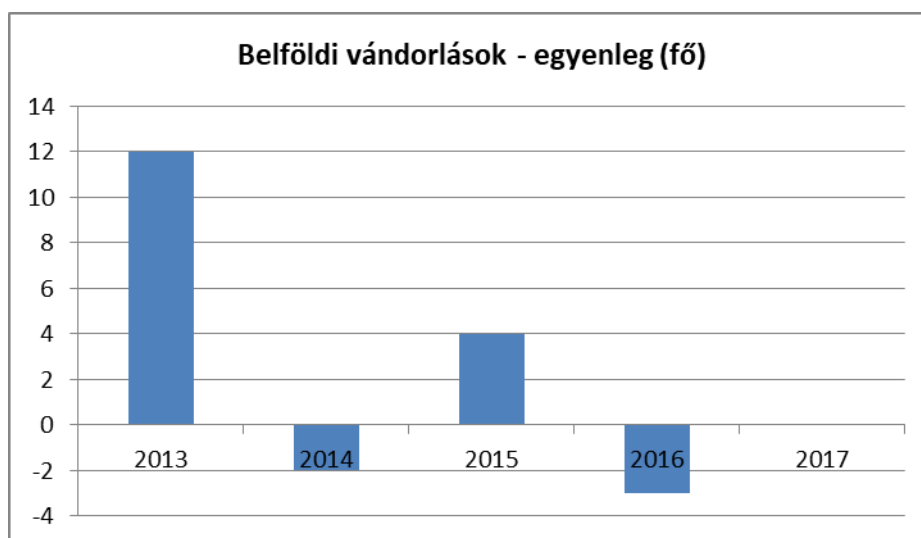
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településünk erősen előregedő, az öregedési index 152,17 % volt 2017-ben, ez azt jelenti, hogy az Önkormányzatnak minden területen kiemelkedő figyelmet kell az idős lakosságra fordítani, és az esélyegyenlőség célterületein belül is kiemelt szerepet kell kapjon ez a korosztály. Ezt igazolja sajnos, hogy köznevelési intézmény 2019/2020-as tanévtől már nem lesz a településen, viszont az idős lakosság igényeit kielégítő szociális ellátások hozzáférését teljes körűen biztosítani kell. Településen működik falugondnoki szolgálat, házi segítségnyújtás, igény szerint jelzőrendszeres ellátás, idősek klubja, és Mohács Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott Sombereki Szociális Otthonban biztosított a bentlakásos ellátás (sajnos jelenleg előjegyzés van). Idősek nappali ellátása nincs helyben, miután az igény alacsony. A jövőben ezen intézmény létrehozásának szükségszerűsége felmerülhet.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS odavándorlás 0601)	Elvándorlás (TS elvándorlás 0601)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2013	15	3	12	29,4
2014	8	10	-2	-5,01
2015	7	3	4	9,88
2016	12	15	-3	7,5
2017			0	

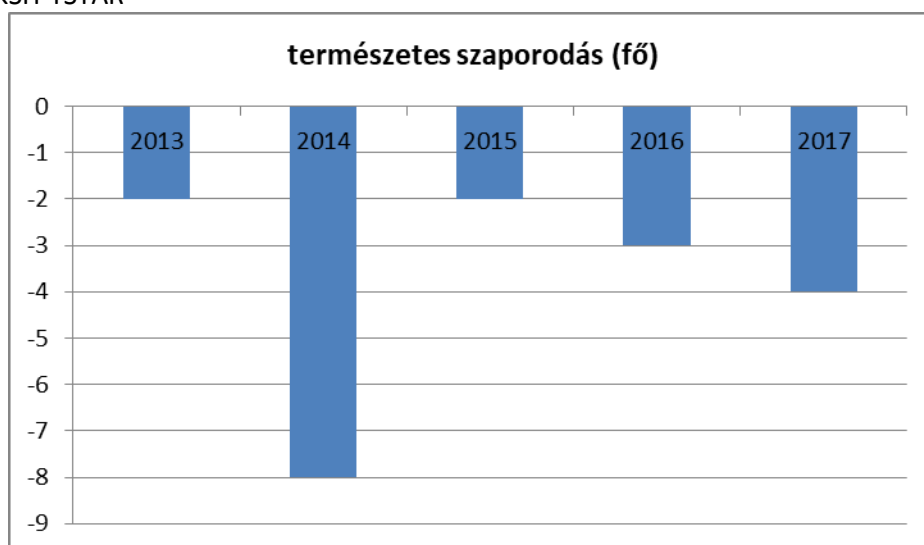
A vizsgált időszakokban az állandó jellegű odavándorlás és elvándorlás aránya évenként nagy eltérést mutat, melynek objektív okát nehéz meghatározni, azonban elsősorban az aktív korú lakosság költözik el, és egy-egy hátrányos helyzetű család költözik be a faluba a viszonylag olcsó ingatlan árak miatt a dobokai falurészbe.

2016-ban 12 fő költözött be a községbe és 15 fő költözött el, ami megközelítőleg 1%-os népességsökkenést eredményezett. Látens probléma, hogy az állandó lakóhely akkor is a településen marad, ha már nem élnek életvitelszerűen a községben, így a valóságban az elvándoroltak száma ennél jóval nagyobb arányt mutat. Legtöbb esetben a külföldön élők megtartják a településen az állandó lakhelyüket, és a külföldön született gyermekek is rendelkeznek a településen lakóhellyel, így a statisztikai adatokat fenntartással lehet elemezni. A fentiek miatt nagy jelentősége van a települési önkormányzatnak abban, hogy a lakónépesség csökkenését lassítsa, melyhez hozzájárulhat az esélyegyenlőség maximális biztosítására irányuló törekvés az egyes célcsoportokban.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2013	2	4	-2
2014	3	11	-8
2015	3	5	-2
2016	3	6	-3
2017	2	6	-4
2018	4	6	-2

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2013-2018 évek között a természetes szaporulat minden évben negatív, többen halnak meg, mint születnek. 2018-ban 2 fő született, 6 fő halt meg. Görcsönydoboka község előregedő település és nem is várható, hogy a születések szám jelentősen nőjön, mert a szülőképes korosztály a településről nagy számban elköltözött.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, és az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékos-sággal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Görcsönydoboka Község Önkormányzat folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel

kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy a községünkben élő minden állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására, ezzel megszűnjenek a hozott hátrányból eredő különbségek.

Görcsönydoboka Község Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézmények – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a községben élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Görcsönydoboka Község Önkormányzatának az a célja, hogy községünk olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása, amelyek célja:

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzübeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,

- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát, arányát és helyzetét. Bemutatjuk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan a közszolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, ezen keresztül feltárjuk az egyes területeken jelentkező problémákat. Az adatok és következtetések alapján meghatározzuk a célcsoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési Terv (IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

A helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. Tartalmazza a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt, a helyi együttműködési rendszer bemutatását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét. Mindezek megvalósításában kiemelkedő szerepe van a HEP Fórumnak és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportnak.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

Magyarország (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

Alaptörvénye (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

XV. cikk (3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

(4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és egyes szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
-

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról „4. § Az egyenlő bánásmód követelményét
 a) a magyar állam,
 b) a helyi és kisebbségi önkormányzatok, ezek szervei, jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikkban, eljárásaik és intézkedéseik során kötelesek megtartani.”

- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól szóló
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 362/2004. (XII. 26.) Kormányrendelet az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A szabályozás célját és irányát a 2003. évi CXXV. Törvény határozza meg:

Az Ebktv. 31. §-a szerint:

„31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a *hátrányos helyzetű társadalmi csoportok* – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétfévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

A fent hivatkozott jogszabály által meghatározott esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi rendeletek:

- Görcsönydoboka Község Önkormányzat Képviselő-testületének *a gyermekvédelmi támogatásokról és a gyermekjóléti alapellátásokról szóló 11/2004.(VII. 10.) önkormányzati rendelete*: meghatározza az önkormányzat által biztosított gyermekvédelmi támogatások- és személyes gondoskodást nyújtó ellátások formáit, szervezetét, a gyermekvédelmi ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.
- Görcsönydoboka Község Önkormányzat Képviselő-testületének *a szociális ellátásokról szóló 11/2013. (XII.30.) önkormányzati rendelete*: meghatározza a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások formáit, igénybevételük feltételeit. Ugyanezen jogszabály rendelkezik a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, igénybevételük rendjét és az intézményi térítési díj megállapítását, a kedvezményeket is szabályozza.
- Görcsönydoboka Község Önkormányzat Képviselő-testületének *a lakáscélú támogatásokról szóló 10/2005. (XII.10.) önkormányzati rendelete*: az önkormányzat lakás építéshez vagy vásárláshoz kíván segítséget nyújtani vissza nem térítendő támogatás formájában.
- Görcsönydoboka Község Önkormányzat Képviselő-testületének *a közművelődésről szóló 2/2002. (I.27.) önkormányzati rendelete*: a rendelet célja, hogy a helyi lakosság művelődési és kulturális igényeinek figyelembe vételével – a helyi hagyományok, lehetőségek alapján – meghatározza a Képviselőtestület által támogatott közművelődési tevékenységek körét, ellátásának módját és feltételeit, a szakmai és finanszírozási alapelveket.

A törvényi előírásokon túl, a rendeletek célja, hogy községünkben olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység kialakulásának elkerülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak, gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi esélyegyenlőségi program az alábbi dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal kapcsolódik:

Közművelődési Koncepció, a Sportkoncepció, Közfoglalkoztatási Terv, Gazdasági Program 2015-2019. Az egyes programok saját területükre vonatkozólag határozzák meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Görcsönydoboka Község Önkormányzata a Mohácsi Kistérségi Többcélú Társulás tagja, mely működteti a házi segítségnyújtás szolgáltatást és a családsegítést. Szociális alapellátás többsége Baranya Megyei Kormányhivatal Mohácsi Járási Hivatalához került, így az ügysegéden keresztül tartunk kapcsolatot az ellátó szervezettel.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az Interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak.

A TeIR adatbázisa általában 2016. évig tartalmazza az adatokat, ez azonban az egyes területeknél eltérő lehet. Ahol volt saját információ, ott a 2017. évi adatokkal ki tudtuk egészíteni az egyes táblázatokat.

A TeIR adatbázisa mellett szükséges más források felhasználása. Az adatok gyűjtésében, adatszolgáltatásokban – az önkormányzat saját adatbázisán kívül – segítséget nyújtottak az alábbi partnerek:

- Sombereki Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
- Sombereki Óvoda Görcsönydoboka Tagóvoda
- Védőnő
- Házi orvos
- Falugondnok
- Szociális Otthon
- Caritas Központ
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa
- Német Nemzetiségi Önkormányzat

Egyes esetekben – pl. a mélyszegénységben élők számáról, fogyatékosokról – pontos adat nem állt rendelkezésre. Segélykérelmek alapján tudunk következtetni a csoportra.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján megállapíthatjuk, hogy csökkent a mélyszegénységben élők száma. A szegénységben élők helyzetének fokozatos javulása visszavezethető arra a tényre, hogy jelentősen csökkent a munkanélküliek száma a településen.

Új kihívást jelent az olcsó ingatlanok megvásárlásával beköltöző családok helyzetének felmérése és szükség szerint a szociális ellátó rendszerbe történő bevonásuk. A szegénység következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből elsősorban a tanulás, a foglalkoztatás, és esetenként az egészségügyi szolgáltatások területén. Ezt kívánja megelőzni az Önkormányzat.

Napjainkban gyakran használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságból származó deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma.

Községünkben a 2011.évi népszámlálás során 0 fő vallotta magát romának, így a HEP készítése során ezen célcsoporttal nem foglalkozunk.

Görcsönydoboka községre vonatkozóan nem készült felmérés a mélyszegénységben élők számáról, ezért azt az aktív korúak ellátásban részesülők számából, illetve a hátrányos helyzetű gyermekek, valamint a lakásfenntartási támogatásban részesülő családok száma alapján próbáltuk meghatározni.

Az álláskeresők száma jelentősen csökkent, 2013-ban 23 fő volt, 2018. december 31-én 9 fő, ezek közül 1 fő vesz igénybe nyugdíj előtti segélyt.

Az aktív korúak ellátásában 2017. december 31. napján 1 fő részesült.

Az Szt 33.§-a szerint:

33. §* (1)* Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a)* aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d)* akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e)* akinek esetében az álláskeresői ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Flt. alapján álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy

f)* aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g)* akinek esetében a gyermekek otthongondozási díja, az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs. Az aktív korúak ellátása tekintetében fogyasztási egység a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol

a) az első nagykorú családtag arányszáma 1,0, azzal, hogy a gyermekét egyedülállónak nevelő szülő arányszáma 0,2-vel növekszik,

b) a házas- vagy élettárs arányszáma 0,9,

c) az első és második gyermek arányszáma gyermekenként 0,8,

d) minden további gyermek arányszáma gyermekenként 0,7,

e) a fogyatékos gyermek arányszáma 1,0, azzal, hogy a fogyatékos gyermeket a c) és d) pont alkalmazásánál figyelmen kívül kell hagyni, továbbá ahol

f) az a) és b) pontok szerinti arányszám 0,2-vel növekszik, ha a személy fogyatékosági támogatásban részesül.

A hátrányos helyzetű gyermekek száma 2017-2018. október 1. napján 1 fő volt. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem volt egyik évben sem.

1997.évi XXXI.tv 67/A. § (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c)* a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

Az ellátás jegyzői hatáskörben maradt, így nagyobb figyelmet kapnak az ellátásra jogosult személyek.

Települési támogatásban – lakhatási támogatásban - részesülők száma 2017. dec.31-én 4 fő. 2018.deember 31-én 5 fő.

Szükségszerűnek tartjuk a lakosság figyelmét felhívni az ellátás lehetőségére, mert véleményünk szerint a lakhatási támogatás megállapítása feltételeinek több család is megfelel. Képviselő-testület 2018-ban a támogatás összegét 3 000 Ft/hó összegre emelte. A lakhatást segítő támogatás a tűzifa támogatás, amelyben valamennyi rászorult családot részesíteni tudtunk.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

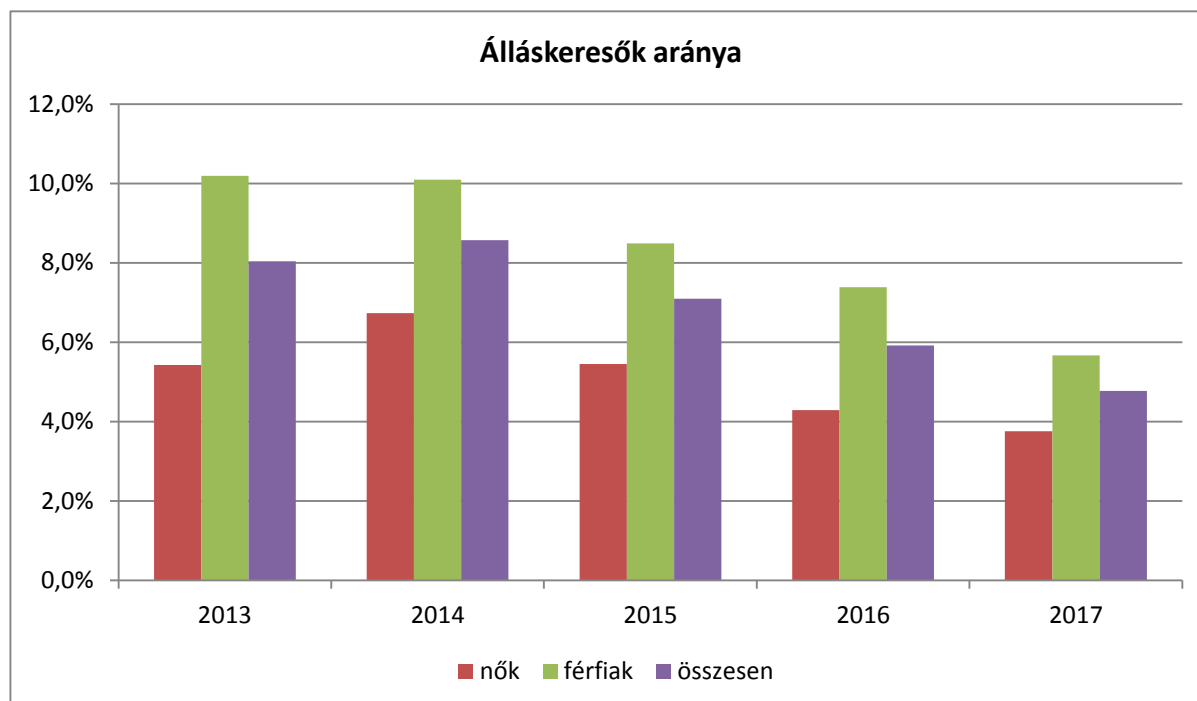
Községünkben a munkanélküliek aránya és száma az alábbiak szerint alakult:

- 2011 decemberében a regisztrált álláskeresők száma 38 fő, a munkavállalási korú lakónépesség 13 %-a.
- 2012 decemberében a regisztrált álláskeresők száma 33. fő, a munkavállalási korú lakónépesség 12%-a.
- 2017 decemberében a regisztrált álláskeresők száma 14 fő, a munkavállalási korú lakónépesség 5 %-a.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Nő (TS 0804)	Férfi (TS 0803)	Összesen	Nő (TS 0802)		Férfi (TS 0801)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	129	157	286	7	5,4%	16	10,2%	23	8,0%
2014	130	156	286	9	6,7%	16	10,1%	25	8,6%
2015	133	156	289	7	5,5%	13	8,5%	21	7,1%
2016	134	149	283	6	4,3%	11	7,4%	17	5,9%
2017	133	150	283	5	3,8%	9	5,7%	14	4,8

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

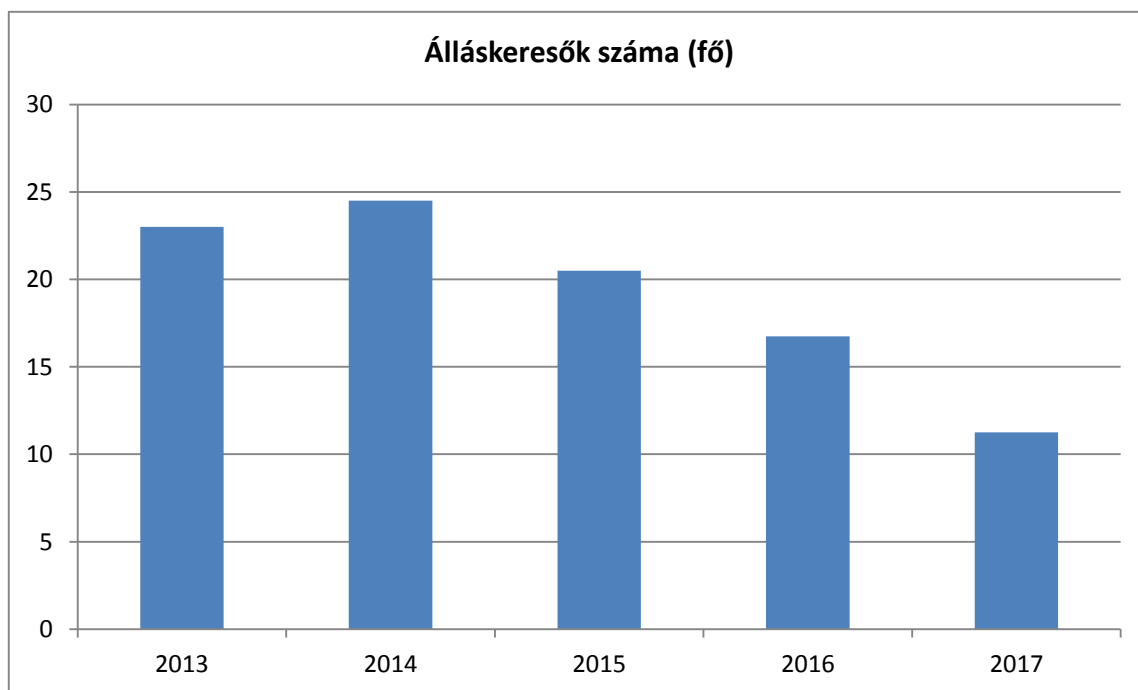
2018. december 31-én 9 fő volt a regisztrált álláskereső, a munkavállalási korú népesség 2 % a. Fentiek szerint a korábbi évekhez képest jelentősen csökkent a munkanélküliek száma, ami összefügg a szegénység mérséklődésével. 1 fő részesült a fenti álláskeresők közül nyugdíj előtti segélyben.

Az álláskeresők közül 1 fő részesült a fenti álláskeresők közül nyugdíj előtti segélyben.

Az álláskeresők közül 1 fő részesült nyugdíj előtti segélyben. A nők aránya a regisztrált álláskeresők között kedvezőbb, 2017-ben 5 nő és 9 férfi keresett munkát.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		23	24,5	20,5	16,75	11,25
20 év alatti (TS 1002)	Fő	2	1	0	1	0
	%	7,6%	2,0%	0,0%	4,5%	2,2%
20-24 év (TS 1003)	Fő	2	7	6	4	2
	%	7,6%	26,5%	29,3%	25,4%	15,6%
25-29 év (TS 1004)	Fő	3	2	1	1	0
	%	10,9%	7,1%	4,9%	3,0%	0,0%
30-34 év (TS 1005)	Fő	3	4	4	2	1
	%	12,0%	16,3%	20,7%	9,0%	6,7%
35-39 év (TS 1006)	Fő	4	3	2	2	1
	%	17,4%	10,2%	7,3%	10,4%	11,1%
40-44 év (TS 1007)	Fő	2	2	3	3	2
	%	9,8%	6,1%	12,2%	14,9%	17,8%
45-49 év (TS 1008)	Fő	2	3	2	1	1
	%	9,8%	10,2%	8,5%	3,0%	6,7%
50-54 év (TS 1009)	Fő	3	3	1	2	0
	%	10,9%	11,2%	6,1%	9,0%	2,2%
55-59 év (TS 1010)	Fő	2	2	1	3	3
	%	7,6%	7,1%	6,1%	14,9%	28,9%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	2	1	1	1	1
	%	6,5%	3,1%	4,9%	6,0%	8,9%

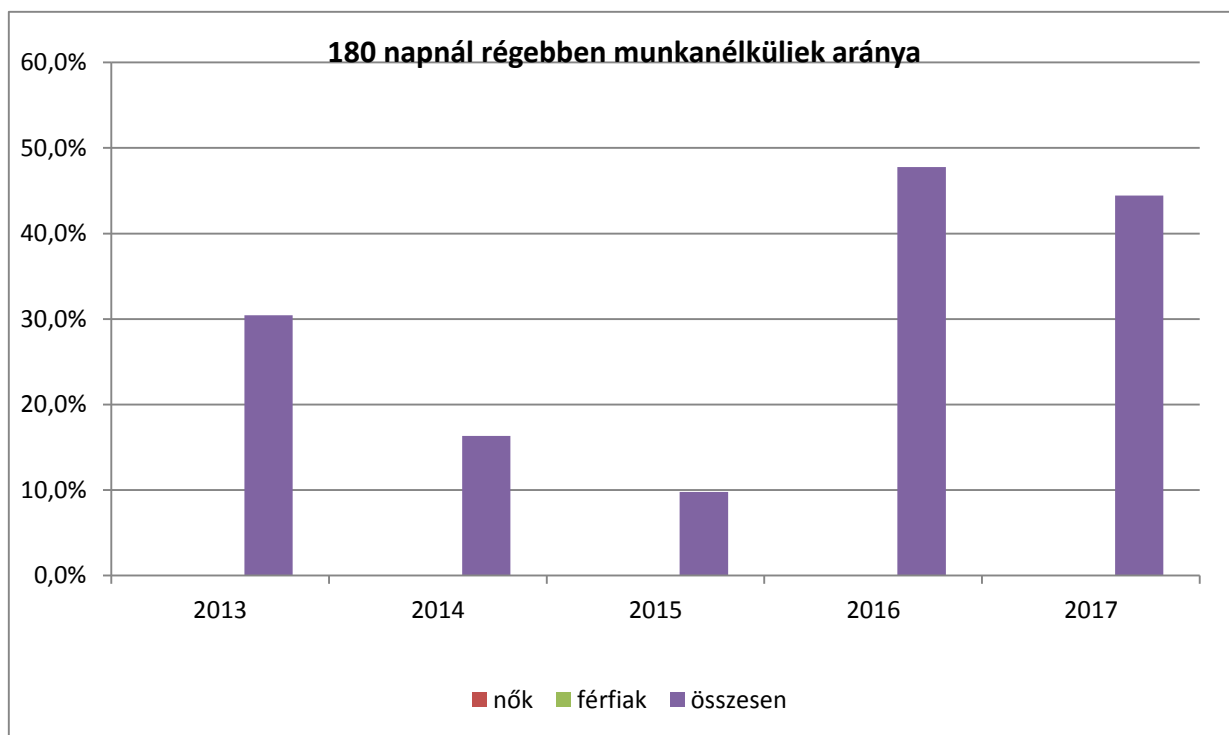

Az álláskeresők száma az egyes korcsoportban egyenletesen elosztott, 1 és 2 fő közötti, az 55-59 év korcsoportban 3 fő.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő (TS 0802)	Férfi (TS 0801)	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	7	16	23			7	0,0%	0,0%	0,0%
2014	9	16	25			4	0,0%	0,0%	0,0%
2015	7	13	21			2	0,0%	0,0%	0,0%
2016	6	11	17			8	0,0%	0,0%	0,0%
2017	5	9	14			6	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideig regisztráltak száma 2017-ben 42 %, 2018-ban ez az arány jelentősen javult.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2013				1		1		2	
2014			66	0	0	2		2	
2015			64	1	0	1	0	2	0
2016			58	0	0	1	0	1	
2017			52	0	0	1	0	1	0

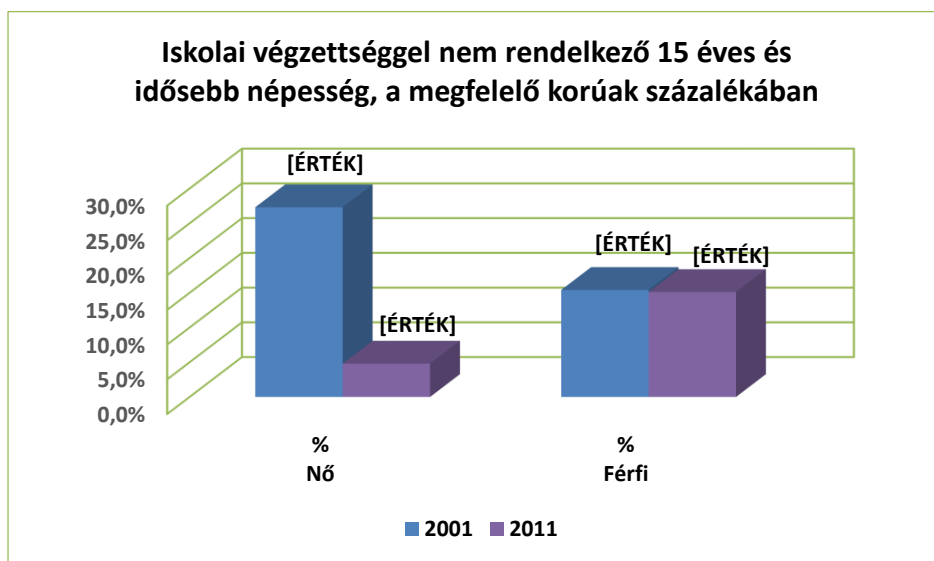
2018-december 31-én sem volt pályakezdő munkanélküli, és a 180 napnál hosszabb ideig regisztráltak száma is 0, és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban sem részesült senki. 2018.dec.31-én a regisztrált állás keresők száma 7 fő volt. Összességében elmondhatjuk, hogy Görcsönydoboka községben a munkanélküliség már nem oka az elszegényedésnek. Új csoportokat érint a mélyszegénység. Erre az adott célterületen térünk ki.

b.) Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatása: Községünkben az alacsony iskolai végzettségűek száma az aktív korosztály körében csekély, nem jelent kimagasló problémát, valamennyi általános iskoláskorú az elmúlt 15 évben a 8. osztályt elvégezte, valamennyien tovább tanultak, azonban arról nincs pontos ismeretünk, hogy a középfokú tanulmányoknál milyen a lemorzsolódási arány.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő (TS 1602)	Férfi (TS 1601)	Nő	Férfi
2001	72,7%	84,6%	27,3%	15,4%
2011	95,2%	84,9%	4,8%	15,1%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Az iskolai végzettséggel rendelkezők aránya tovább nőtt, az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők többsége az idősebb korosztályból került ki, akik folyamatosan nyugdíjba vonulnak.

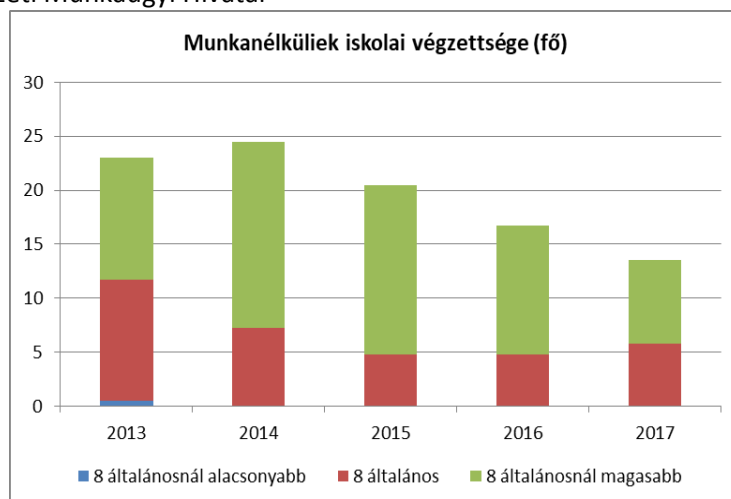
Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók: az idősebb korosztály (55-59 év közötti) a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek.

Pozitívan változott az álláskeresők száma a fiatal korosztályban, 34 éves korig 2017-ben 3 fő keresett munkát, illetve volt regisztrált álláskereső.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	23	1	2,2%	11	48,9%	11	48,9%
2014	25	0	0,0%	7	29,6%	17	70,4%
2015	21	0	0,0%	5	23,2%	16	76,8%
2016	17	0	0,0%	5	28,4%	12	71,6%
2017	14	0	0,0%	6	42,6%	8	57,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Községünkben nem az alacsony iskolai végzettség miatt alakult ki a munkanélküliség. A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezőknél magasabb a munkanélküliség, mint az alacsonyabb végzettségűeknél. Községünkben évek óta nincs olyan munkanélküli, aki nem rendelkezik minimum 8 általános iskolai végzettséggel. Arról nincs adat, hogy esetleg hányan rendelkeznek szakmával az álláskeresők közül.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2013	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (fő) - (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2013	0	0	#####	0	#####	0	#####	0
2014	0	0	#####	0	#####	0	#####	0
2015	0	0	#####	0	#####	0	#####	0
2016	0	0	#####	0	#####	0	#####	0
2017	0	0	#####	0	#####	0	#####	0

2018-ban 1 fő vett részt képzésben a munkaügyi központon keresztül OKJ –s tanfolyamon, vagyoni vizsgát tett.

c) közfoglalkoztatás: 2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését az Önkormányzat Hivatala látja el, a munkáltatói feladatokat a polgármester gyakorolja.

2012. évben összesen 15 fő munkanélküli dolgozott közfoglalkoztatásban, ez a szám 2017- 2018-ban 5 főre mérséklődött.

A közfoglalkoztatás bérezését önkormányzati forrásból kompenzálni nem tudjuk, így az egyedül élők helyzete alig vált jobbá, mint a mélyszegénységben élőké. Megnyílt az olló a minimálbér és a közfoglalkoztatási bér között, ami ösztönzőleg hat a munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre.

Önkormányzatunk a szociális startminta programban vesz részt, ami csekély szakmai ismeretet igényel a munkavállalóktól. Az 5 fő munkaerőpiacon történő elhelyezkedése kétséges, ők valóban mélyszegénységben élők, valamennyien egyedül álló személyek.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

A regisztrált vállalkozások, kiskereskedelmi üzletek, valamint vendéglátóhelyek számának változása jelzi a település helyi gazdasági potenciáljának alakulását, tendenciáit.

Görcsönydobokán a kiskereskedelmi üzletek száma 1. A regisztrált vállalkozások száma nem változik. A helyben foglalkoztatottak száma stagnál, a legnagyobb foglalkoztatók a mezőgazdasági üzemek, jelenleg kb 45 főt foglalkoztatnak.

2017. december 31-én helyi vállalkozások száma: 42 db. 1 nagy munkáltató működik a településen, amely mezőgazdasági üzem.

A helyi munkanélküliség csökkenéséhez a fentiekén kívül hozzájárul a járási székhelyen a vállalkozások élénkülése is. (Lásd Mohácsi Húsfeldolgozó)

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen, képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük:

Jelenleg a pályakezdő munkanélküliek száma alacsony – a munkaerőpiacra jutásuk magas. Képzéshez, továbbképzéshez lehetőséget a Baranya Megyei Kormányhivatal Mohácsi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Központ biztosít szűk lehetőségeken belül.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése:

A munkaerő-piaci integrációt térségünkben a Baranya Megyei Kormányhivatal Mohácsi Járási Munkaügyi Központ koordinálja. A munkanélküliek a Munkaügyi Központ által szervezett képzéseken vehetnek részt. 2017. évre is terveztek képzési programot, melyről folyamatosan tájékoztatták a munkanélkülieket, közfoglalkoztatottakat. A legtöbb képzés valamilyen szakma elsajátítására – szakács, vendéglátó eladó, szociális gondozó és ápoló, villanyszerelő, CNC forgácsoló, targoncakezelő, stb. – irányul. 2018-ben 1 fő vett képzésen részt, korábbi évekről nincs információnk.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása:

Az Önkormányzatnál jelenleg csak a közfoglalkoztatottak a mélyszegénységben élő munkavállalók.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Foglalkoztatási diszkriminációról nincs tudomásunk a településünkön.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján a Képviselő-testület a szociális ellátásokról szóló 11/2013. (XII. 30.) önkormányzati rendeletébe épített be a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokat.

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: rendkívüli települési támogatás(szülési, temetési támogatás,) kamatmentes kölcsön.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így a lakhatási támogatás, rendkívüli települési támogatás.
- Természetbeni ellátás: a köztemetés,

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint az álláskereső számára elérhető szolgáltatásokat.

E területen az Szt. 25. §-a és 32.§ , 33.§-a , valamint a 45. § 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a pénzbeli és természetbeni ellátások nyújthatók.

Települési támogatás esetenként 10 000 Ft, melyre az aktívkorúak ellátásában részesült egyedül állók minden esetben, családban élők esetén a családi jövedelem függvényében részesülhetnek.

2015. március 01-től az önkormányzat és a jegyző hatásköréből az ellátások többsége a járási hivatalhoz került.

Pénzbeli ellátások:

- időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermek felügyeleti támogatás a járási hivatal hatásköre,
- települési támogatás, lakásfenntartási támogatás, szülési segély, temetési segély, kamatmentes kölcsön képviselő-testületi hatáskör

Természetbeni ellátás:

- köztemetés, szociális étkeztetés képviselő-testület hatásköre,
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, közgyógyellátás (járási hivatal hatásköre).

A szegénységben élők közül többen igénybe veszik a köztemetés adta előnyöket, olcsóbb szolgáltatás és részletfizetési lehetőség biztosított.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma 2018.december 31-én 0 fő volt, melyet a Mohácsi Járási Hivatal állapít meg. A jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Figyelmet fordítunk arra, hogy az ellátásból önhibájából ne kerüljön ki senki. Feladatunk az ellátáshoz történő hozzásegítés, még abban az esetben is, ha a jogosultságot már nem helyben állapítjuk meg.

Nyugdíj előtti segélyre lehet jogosult, akinek a nyugdíjkorhatár eléréséhez 5 éve hiányzik, 2018. december 31-én 1 fő részesült NYES-ben.

Az aktívkorúak ellátásában részesülőknek továbbra is előírás a Mohácsi Járási Hivatal Munkaügyi Osztályával az együttműködés.

A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában.

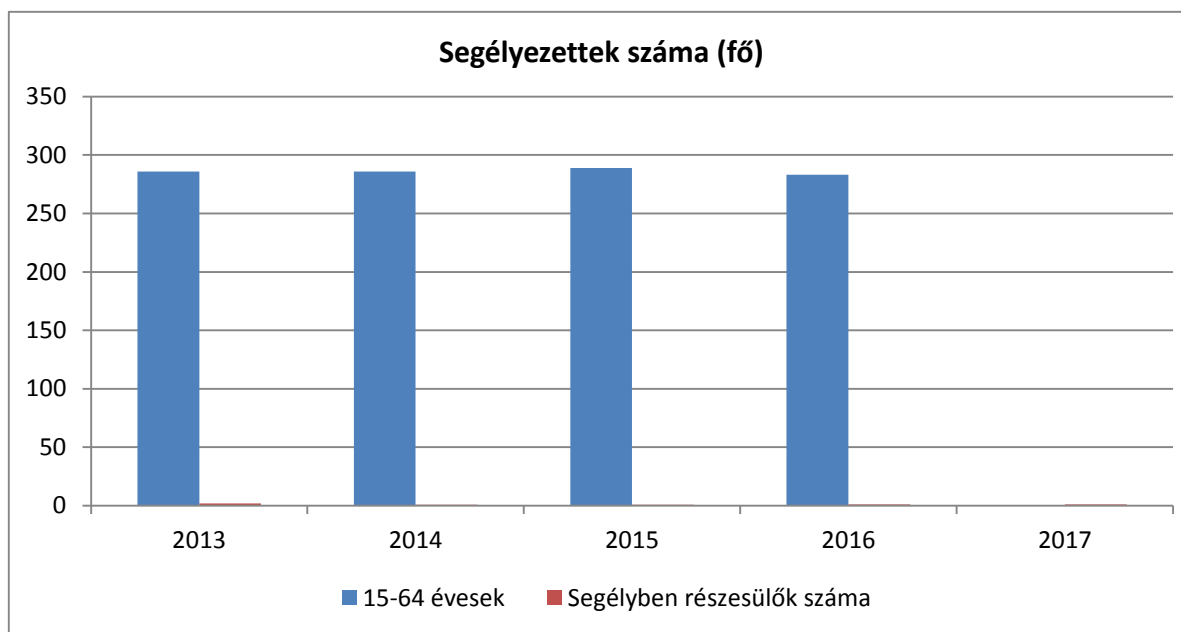
Az együttműködés esetenként formális – munkaerőpiacra való kikerülést nem segíti valósan.

Az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, álláskeresői segély, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerő piaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a. (145.000 forint).

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2013	286	2	0,6%
2014	286	1	0,3%
2015	289	1	0,3%
2016	283	1	0,4%
2017		1	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Megállapítható, hogy csökken a munkanélküliek száma. És ezzel a pénzügyi ellátásra – álláskeresői segély, álláskeresői járadék – jogosultak száma is. A vizsgált időszakban a számuk 1-2 fő.

Nyilvántartott álláskeresői száma folyamatosan csökken, 2018. december 31-én ez a szám 9 fő, melyből 1 fő NYES-re jogosult. Megállapítható, hogy a munkanélküliség jelen van a településen, csökkenő tendenciát mutat, az elszegényedési folyamatban is közrejátszik, de nem kizárólagos tényező.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban és egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (TS 5401) (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők (TS 1401))		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra, valamint 2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyre jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresői száma (TS 1401)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	4,25	1,49%	2,00	8,70%
2014	4,00	1,40%	1,00	3,96%
2015	3,00	1,04%	1,00	4,88%
2016	2,00	0,71%	1,00	5,13%
2017	2,00	#ZÉRÓOSZTÓ!	1,00	7,41%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Községünkben a lakhatás körülményei jónak mondhatóak – a víz a lakások 94 %-ában, a szennyvíz 83 %-ában, kábeltv 95 %-ban bevezetésre került. A település sajátossága, hogy a vezetékes ivóvíz 1980-ban épült ki, így megmaradtak a kutak, amit sokan jelenleg is használnak, és nem csak öntözésre, ezzel jelentősen csökkentik a rezsiköltséget.

A 171 lakásból 144 lakás (85 %) gázfűtéssel rendelkezik, a 143 lakott lakást figyelembe véve 88 % gázfűtéssel rendelkezik – használata az elmúlt évekhez képest növekedett, tekintettel a tűzifa jelentős árnövekedésére. Az összkomfort hiánya elsősorban az idős korosztálynál jellemző, ahol nincs központi fűtés, esetenként fürdőszoba. A dobokai falurészen megüresedett házak is alacsony komfortfokozatú ingatlanok.

Az önkormányzat jelenleg 1 szociális lakással rendelkezik.

Lakásvásárláshoz az önkormányzat rendelete alapján 200.000.-Ft összegű vissza nem térítendő támogatást nyújt, valamint igény esetén ugyanezen összegű kamatmentes kölcsönt, ezzel is segítve a fiatal, gyermekes családok önálló lakáshoz jutását. 2017-ben 1 fő részesült támogatásban, 2018-ban nem volt igénylő.

Az elmúlt 5 évben lakóházra építési engedély nem került kiadásra, egy-két esetben végeztek jelentősebb felújítást.

A lakásviszonyok jellemző problémái az elavult, régi építésű ingatlanok magas száma. Az egyedül élők magas száma, akik a rendszeres jövedelmükből az ingatlan felújításra nem tudnak költeni. A Közműdíjak a jövedelmekhez képest magasak, főleg az egyedül élőknel okoz problémát.

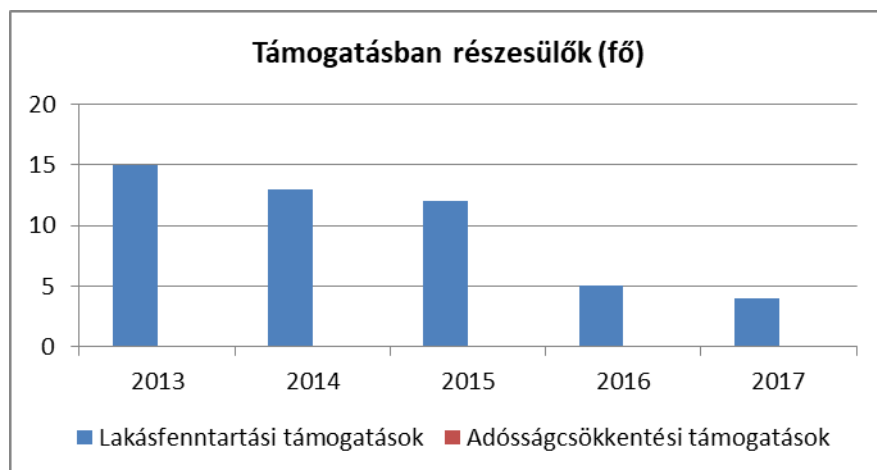
Lakáshitel tartozás ismereteink szerint nem jelent problémát. Lakott ingatlan végrehajtás alatt nem áll.

Lakhatást segítő támogatás a települési – lakhatási támogatás, mely havi 3000.-Ft. Ezt a támogatási formát elsősorban természetben nyújtjuk.

A szociális törvény rendelkezik az adósságkezelési szolgáltatásról, amely akkor nyújt segítséget, ha már összegyűlt egy nagyobb összegű díjhátralék. Az Önkormányzat adósságkezelési szolgáltatást nem nyújt, de az elmaradt rezsiköltségek rendezéséhez segítséget nyújt.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Összesen adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2013	15	0
2014	13	0
2015	12	0
2016	5	0
2017	4	0

A legveszélyeztetettebb csoportok a kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, egyedül élő nyugdíjasok, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

Jelenleg a községben kb. 28 üresen álló ingatlan található, ebből több ingatlan külföldi tulajdonosé. Az árak nyomottak, ami a lakáshoz jutás esélyét növeli. Településünkön nincs olyan család, aki életveszélyesnek minősíthető ingatlanban él, és hajléktalan személy sincs településünkön.

Összefoglalva a lakhatás és a lakáshoz jutás kiemelt problémát nem jelent a településünkön.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakás-állomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	186	0	1	0	0	0	0	0
2013	180	0	1	0	0	0	0	0
2014	180	0	1	0	0	0	0	0
2015	180	0	1	0	0	0	0	0
2016	178	0	1	0	0	0	0	0
2017	178	0	1	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH önkormányzati adatok

- a) **bérlakás-állomány:** 1 db önkormányzati bérlakás található a községben, amit az önkormányzat magánszemélytől vásárolt.
- b) **szociális lakhatás:** Az önkormányzat nem biztosít szociális alapon lakást.
- c) **egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlannal** az Önkormányzat nem rendelkezik.
- d) **elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság**
Görcsöndoboka községben nincs elégtelen lakással rendelkező család, veszélyeztetett lakhatási helyzet és hajléktalan személy nincs a településen.
- e) **Lakhatást segítő támogatások:** Az 1993.évi III.tv-ben biztosított jogkörünkből fakadóan alanyi jogon lakásfenntartási, jelenleg lakhatási támogatást biztosítunk a kérelmező rászorult családoknak. 2011-ben a kérelmezők száma megnőtt, ennek oka az elsősorban a törvényi változás volt, azonban jelenleg részben a helyi szabályok szűk lehetőséget biztosítanak, másrészt a jövedelmek növekedése miatt a támogatást igénylők szám jelentősen lecsökkent.
- f) **eladósodottság:** Községünkben a lakáshitellel rendelkező lakástulajdonosokról nyilvántartás nincs, jelenleg 1 db árverezés alatt álló ingatlanról van tudomásunk, amely üresen áll.
- g) **lakhatás egyéb jellemzői:** külterületen és nem lakóövezetben lakás céljára ingatlant használó személy nincs.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.) – nem releváns
- b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.) – nem releváns
- c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai: nem releváns

Görcsöndoboka községben telepek/szegregátumok nincsenek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátásokhoz való hozzáférés

Görcsöndoboka községben élők számára a közszolgáltatások többsége – a fekvőbeteg ellátás kivételével – Sombereken érhető el. Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja, megjelenő lakossági igények alapján önként vállalt feladatokkal egészíti ki az ellátó rendszerét.

A községben nincs gyógyszerár, a házi orvos is csak heti egy alkalommal rendel, a fogorvos is Sombereken érhető el, így az Önkormányzat a Falugondnoki szolgálat bevonásával segíti az érintett célcsoportokat az egészségügyi alapellátás hozzáféréséhez. Igény szerint Somberekre szállítja az ellátást igénylőket, és a szakorvosi ellátás igénybeviteléhez is segítséget nyújt az arra rászoruló személyeknek. Az elmúlt évekhez képest nőtt az egyedül élő személyek száma, akik a Falugondnoki szolgálat segítségét igénybe veszik.

A szolgáltatást elsősorban a mélyszegénységben élők és a mozgásukban akadályozott személyek veszik igénybe. Az ellátás térítés mentes.

Az egészségügyi ellátás magas színvonalon biztosított, valamennyi feladat ellátása Somberek Község Önkormányzatával közösen történik:

- házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás,
- iskola orvosi ellátás.

Az iskola és az óvoda egészségügyi feladatait a házi orvos látja el.

A szakorvosi ellátás Mohácson és Szekszárdon biztosított, megfelelő a tömegközlekedés a faluból, de esetenként a falugondnoki szolgálat is besegít.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) Prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi orvosi ellátás biztosítja.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermek fogorvos végez az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik a szűrővizsgálaton.

Az Önkormányzat a szűrővizsgálatokon való részvételhez gépjárművet biztosít.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés:

Mohács Város Kórházában biztosított az ellátás igénybevétele.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése:

Az önkormányzat mind köznevelési intézményben, és az idős korosztály részére megszervezi a közétkeztetést és a szociális étkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

Az ellátást Somberek Község Önkormányzata biztosítja, napközi és szociális konyhát egyben üzemeltet. Korlátozás nélkül biztosítja az Önkormányzat a szociális étkeztetést, melyet a helyi rendeletben szabályoz. Többet veszik igénybe a Sombereki Zrt. szolgáltatását, és az ebédet a falugondnok ebben az esetben is házhoz szállítja.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés:

Pozitív diszkrimináció elve nem érvényesül a sportprogramokhoz való hozzáférés esetén, községünk valamennyi sportrendezvényén a részvétel ingyenes. Az önkormányzat sportpályát létesített 1990-ben, ahol szabadon sportolhat a falu lakossága.

Sportolás biztosított egyesületi formában a Görcsönydobokai Sport Klub keretein belül. Az általános iskolások részére Somberken is lehetőség van a sportolásra. Önkormányzatunk támogatja azt a mozgalmat, hogy minden gyermek tanuljon meg úszni, így a gyerekeket nyáron úszó tanfolyamra visszük.

f) A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés:

Az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést biztosít a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz az önkormányzat. Szociális munka keretében segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, falugondnoki szolgálat, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás.

Idősek nappali ellátása jelenleg nem működik igények hiánya miatt a községben, de együttműködés keretén belül az ellátást a Sombereki Caritas központban igénybe vehetik az érdeklődők, a bentlakásos ellátás a Sombereki Szociális Otthonban biztosított.

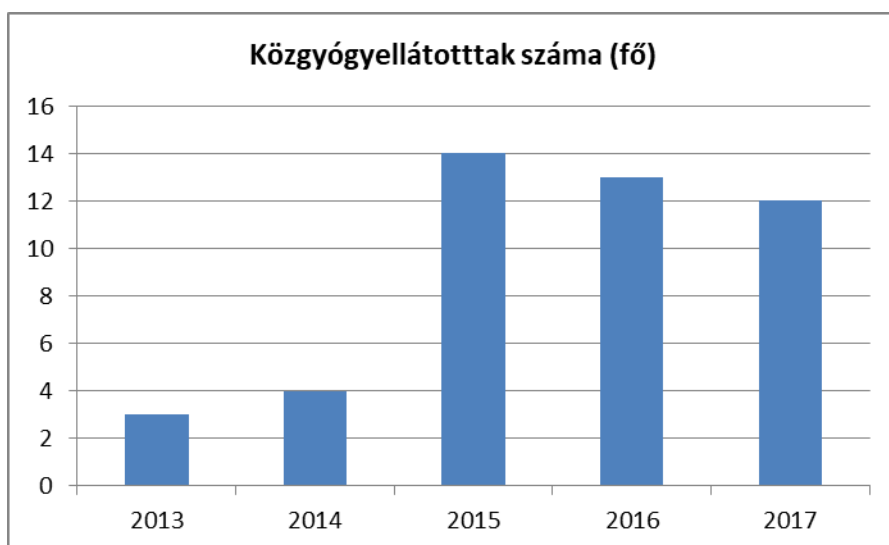
A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket.

A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, és az esélyegyenlőség feltételeit.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2013	3
2014	4
2015	14
2016	13
2017	12

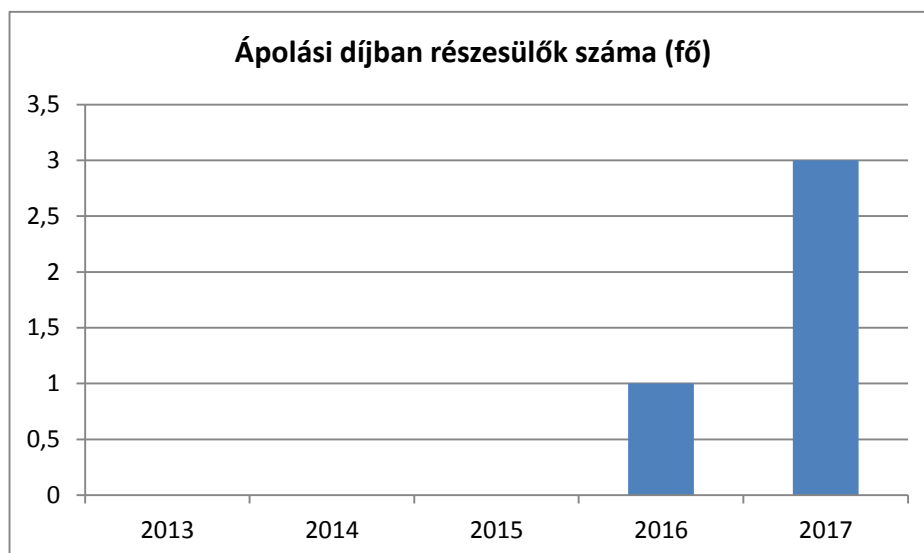
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Méltányossági alapon közgyógyellátásban nem részesül senki, 2015-től az emelkedés oka jogszabály módosítás, a hadigondozotti ellátásban részesülők köre bővült és ezzel a normatív alapú ellátottak száma is nőtt.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	1	0	1
2017	3	0	3

Ápolási díjban 2016-ban lett először megállapítva görcsönydombokai lakos részére, 2017-ben már 3 fő a jogosult az ellátásra. Ez is tükrözi azt, hogy az ápolásra szoruló személyek ellátását már csak aktív korú személy tudja vállalni.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor:

Feltárt vagy bejelentésen alapuló hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk. Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárás nem indult, szankció megállapítására nem került sor.

h) pozitív diszkrimináció a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül:

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templom, a civil szervezetek.

Községünkben lehetőség van a tartalmas és igényes művelődésre, kikapcsolódásra. A művelődési intézmény programjait a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítja ki. Az Önkormányzat 1992-ben építette a minden igényt kielégítő Faluházat. Integrált Községi Szolgáltató Tér helyet ad a fiataloknak – civil szervezeteknek, kulturális csoportoknak.

A Faluházban megtartott rendezvények mellett jelentősek a közterületi események száma. (Falunap, Anna napi kavalkád, ősszel a búcsú,) A rekreációs célú szabadterek között a közparkok, játszótérek, szabadtéri sportpark szerepelnek.

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére igénybe vesszük a honlapot és hirdetmények útján is tájékozódhatnak az emberek. Sajnos a településen az aktív lakosok száma jelentősen

lecsökkent, így a lakosság aktivizálás és a közeleti szerepvállalásra ösztönzése nem egyszerű feladat.

Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, bevonja a társadalmi életbe. A nemzetiségi hagyományőrző rendezvények lebonyolításához helyszínt biztosít és közreműködik annak megszervezésében.

Egyre nagyobb hagyománya van a civil szerveződéseknek, amelyek egy meghatározott célú közös állampolgári tevékenységeknek színtere, pl. német énekkar, magyar és német tánccsoport. A helyi lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programok is jelen vannak a falu életében, ezek a téli időszakban az adventhez kötődnek.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. Az állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat feladatok ellátásáról részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházzal, a nemzetiségi önkormányzattal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Községben működő nyugdíjas klub jelentős mértékben közreműködik a falu közéletében, annak megszervezésében. A különféle szolgáltatások igénybe vételét itt is a Falugondnoki Szolgálat biztosítja. Rendezvényre szállítja az időseket, ha kell a szomszédos településekre is. A szolgáltatások biztosítása során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a szegénységben élők is részt tudjanak venni valamennyi rendezvényen.

b) közösségi együttélés jellemzői:

Községünkben a lakosság összetétele sajátos – a lakosság 60 %-a német nemzetiségűnek vallotta magát a 2011. évi népszámláláskor. A II. világháborút követően kitelepített német nemzetiségi lakosság helyére betelepített lakosság elhagyta a települést, így maradt a mai napig is erős identitású német nemzetiség által lakott település. Községünkben cigány lakos nincs.

Az oktatási és nevelési intézményben nemzetiségi nevelés, oktatás folyik, az egyházi életben is biztosított a kétnyelvűség. Az Önkormányzatnak célja és feladata az egyensúly megtartása és az ehhez szükséges feltételek megteremtése. Ezt igazolják a kultúrcsoportok léte is. (Német Népdalkör, Német Nyugdíjas Dalkör,)

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.):

Önkéntes munkavégzés sajnos nincs községünkben, ennek egyik oka az is lehet, hogy a lehetősége sem ismert a potenciális alanyok körében. A lehetőségek feltárása, szükségességének bemutatása fontos cél és feladat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön a 2011. évi népszámlálási statisztika szerint nincs roma nemzetiségű lakosság.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő korábbi problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepelt, ezen problémák közül már nem emelhető ki a munkanélküliség és a hátralékok újratermelődése. Nagyobb problémát jelent a meg növekedett egyedül élők száma, akik alacsony nyugdíjjal rendelkeznek és nehezen fedezik a napi megélhetés mellett a rezsiköltségeket, lakókörnyezetük fokozatosan romlik. Az olcsó ingatlanok megvétele is ezt a problémát erősíti.

A mélyszegénységben élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedül élők számának megnövekedése	Az egyedül élők élethelyzetének, körülményének megismerése, szükség szerint anyagi és egyéb támogatás biztosítása.
Támogatást igénylők száma alacsony	Szociális rendelet felülvizsgálata annak érdekében, hogy több személy részesülhessen lakhatási támogatásban, tűzifa támogatásban.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényben kihirdette a Gyermekek jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007.(V.31.) számú határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akinek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Községünkben a korábban említettek szerint a szülőképes korosztály elköltözött, vagy máshol vállalt munkát, és nem életvitelszerűen él a községben. Ennek köszönhetően nagyon alacsony a születések száma, 5 év alatt 13 gyermek született, de nem biztos, hogy 3 éves kor után is községünkben élnek. A 13 gyermek közül 5 gyermek nem él Magyarországon, vagy a településen, így tulajdonképpen a statisztikai adatoktól a tényleges állapot eltér. 2018-ban születettek száma: 4 fő.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Községünkben a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézmény szakmai programjában jelen van.

A 2.1-3-as táblázat is azt igazolja, hogy a lakónépességen belül a 0-14 évesek száma folyamatosan csökken, de részben igaz ez a 65 év feletti korosztályra is, mert az önálló életvitelre már nem képes idősök más településre költöznek hozzátartozóikhoz, vagy idősök otthonába mennek.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Településünkön védelembe vett gyermek nincs, veszélyeztetett gyermekek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, ők anyagi okokból kerülnek hátrányos helyzetbe.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Hátrányos helyzetű gyermek 1 fő általános iskolás, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek sem az óvodában sem az iskolában nincs. Fogyatékkal élő 18 év alatti 1 fő van.

Az óvoda a Sombereki Óvoda Tagóvodája, jelenlegi ismereteink szerint 2019-től megszűnik, mert a létszám nem éri el a 8 főt. Ebben az esetben Sombereki székhely intézménybe busszal történik a gyermekek szállítása.

Görcsönydobokán 1 vegyes csoportos Tagóvoda működik, így semmilyen szegregáció nem valósulhat meg, a hátrányos helyzetű gyerekek integrált nevelésben vesznek részt. Amennyiben az átszervezés megtörténik, úgy a Sombereki Óvoda és Konyha két csoportos óvodájába biztosítja az ellátást, ahol szintén megvalósulnak a fenti elvek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben meghatározott kedvezményekre, gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, valamint az évente két alkalommal nyújtott természetbeni támogatásának igénybevételére. A jogosultság feltételeit a Gyvt. és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) határozza meg.

A Gyvt. szerint a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1. napján fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1. napján fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában. A rendszeres támogatásban részesülők komoly megélhetési és anyagi gondokkal küzdenek. Ezt bizonyítja az is, hogy a

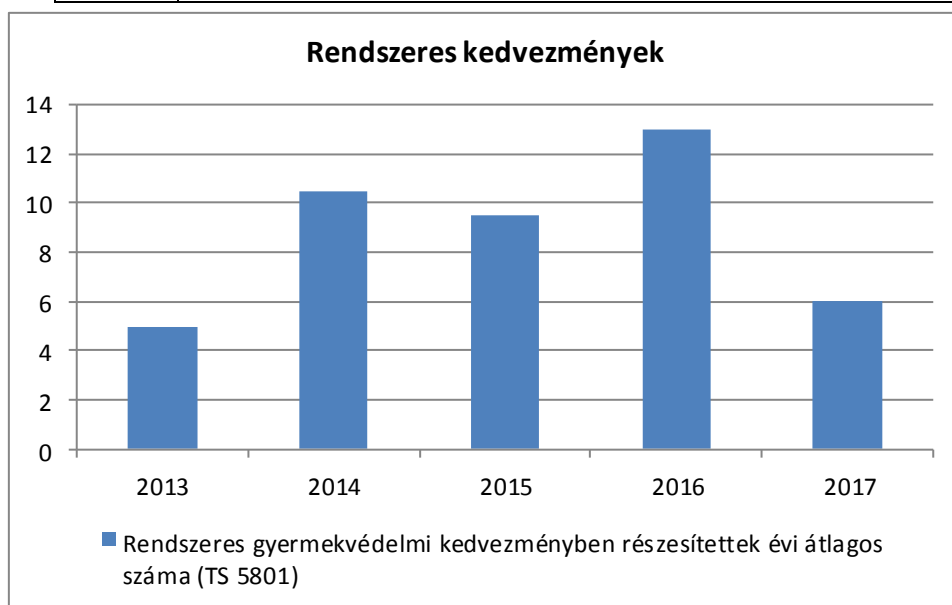
rendszeres támogatás mellett a fent említett családok kb. 80%-a évente legalább egy-két alkalommal nyújtott be kérelmet – tekintettel a család krízishelyzetére – támogatás iránt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2012-ben 10, 2017-re ez a létszám 6 főre csökkent, mely a 2018-ban is 6 fő. Ennek oka elsősorban a családi jövedelmek megemelkedése, munkanélküliség csökkenése.

A jogosultság megállapításakor általános tendencia, hogy a jogosult vagy egyedül álló, vagy nagycsaládos és gyermeknevelési- vagy egyéb támogatás az egyik szülő jövedelme.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2013	5
2014	11
2015	10
2016	13
2017	6

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás: A Gyvt. értelmében rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülhet a gyermek, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 11/2013.(XII. 30.) önkormányzati rendelet elsősorban azokat a családokat részesíti rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban, akiknek az ellátásáról más szociális rászorultságtól függő támogatás biztosításával nem lehet gondoskodni, illetve alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak. 2018-ban kiskorú jogán segélykifizetés nem történt, de a téli tűzifa támogatás megítélése során prioritást élveznek a gyermeket nevelő, alacsony jövedelmű családok.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	1	2	7		0	0
2014	2	3	3		0	0
2015	7	3	3		0	0
2016	9	3	3		0	0
2017	8	2	2		0	2

Forrás: Önkormányzati adatok

2017-ben és 2018-ban is az óvodások 100 %-a étkezett ingyen, az általános iskolások közül 2018-ban már csak 2 fő étkezett térítés nélkül, 50 %-os kedvezményben nem részesült senki. Jelenleg 13 tanuló étkezik, a Görcsönydobokai tanulók száma 17 fő. Fontos volna, hogy a tanulók teljes létszámban igénybe vegyék az étkeztetést, mert így egészséges meleg ebédhez jutnának.

A szünidei étkeztetésre 1 gyermek jogosult, aki azt igénybe is vette az ellátást, részére az önkormányzat a meleg ebédet házhoz szállította.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya:

Településünkön magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek nincsenek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált, telepszerű lakókörnyezet településünkön nincs. Valamennyi gyermeket nevelő családban a lakókörnyezet jó. A dobokai falurészben az ingatlanok általában alacsonyabb komfortfokozatú lakóházak, de víz, villany valamennyi ingatlanban megtalálható. A lakóingatlanok alacsony árfekvésűek, ezért kisebb jövedelmű családok vásárolják meg. Az itt élőkkel rendszeres kapcsolatot tart a falugondnok, a családsegítő és amennyiben a családban kiskorú gyermek is van, a védőnő.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma az elmúlt időszakban kedvezően alakul. 2017-es és a 2018-as tanévben a hátrányos helyzetűek száma 1 fő, ebből általános iskoláskorú 1 fő, óvodás korú 0 fő, középiskolás 0 fő. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nincs.

A HHH-s gyermekek száma hosszú távon sem fog emelkedni, mert felmérésünk szerint jelenleg nincs olyan szülő, aki csak 8 általános iskolai végzettségű vagy tartósan munkanélküli. (természetesen ez változhat beköltözés miatt) A HH-s gyermekek száma is csökkent a megnőtt jövedelmek miatt.

Községünkben szegregáció nem áll fenn, hiszen egy általános iskola és óvoda működik, párhuzamos osztályok és csoportok nélkül, így valamennyi iskolás és óvodás az egy intézmény adott csoportjába kerül felvételre. Óvodai férőhelyek száma több, mint a beíratott gyermekek száma, így valamennyi óvodáskorú gyermek felvételt nyer az intézménybe. A hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók valamennyi szolgáltatáshoz való hozzáférése szegregáció mentes, szükség szerint igénybe vehető. Községünkben 1 fogyatékos gyermek él, aki a Támogató Szolgálat közreműködésével tesz eleget Mohácson a tankötelezettségének. Részükre a falugondnok is rendszeres segítséget nyújt.

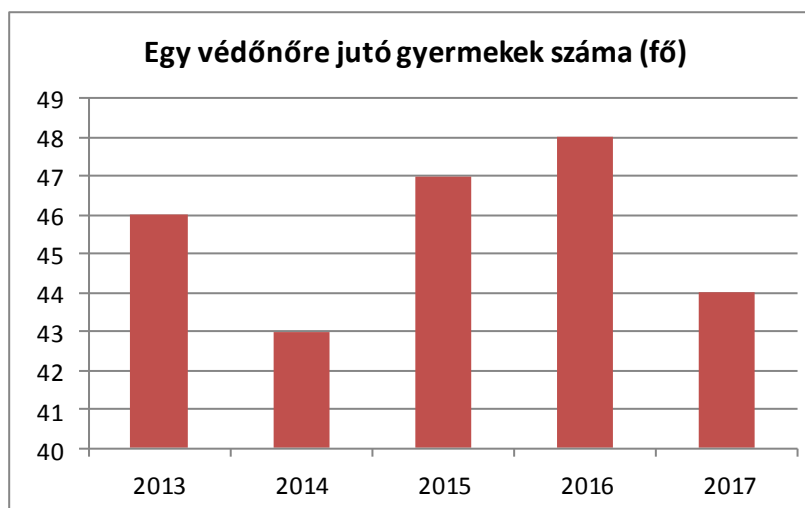
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Görcsönydoboka község Somberek községgel közös védőnői körzetet alkot, a községben élő kismamáknak hetente egy alkalommal tart tanácsadást. Egyéb esetben Sombereken biztosított az ellátás. A táblázat szerint csak Görcsönydobokán az 1 védőnőre jutó gyermeklétszám 14 és 19 fő közötti/év. Az ellátás színvonala jó. A védőnő igény szerint baba-mama foglalkozást szervez, és részükre biztosított a sombereki kismama klubban való részvétel, ahová a védőnő szervezeten szállítja a szülőket. Az egy védőnőre jutó görcsönydobokai ellátottakat tartalmazza a táblázat, természetesen ez mellett ellátja a körzethez tartozó sombereki gyereket is. Valamennyi szülő igénybe veszi a védőnői ellátást. Gyermekek a jogszabály szerinti kötelező védőoltásban részesülnek, e tekintetben eljárás megindítása nem történt.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	1	46
2014	1	43
2015	1	47
2016	1	48
2017	1	44

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma) A Sombereki Háziorvosi Szolgálat vegyes praxis, a gyermekek mellett ellátja az iskolaorvosi és óvoda egészségügyi feladatot.

Háziorvostól a kiskorú veszélyeztetéséről tájékoztatás, jelzés az elmúlt 5 évben nem érkezett. Az alapellátás valamennyi kiskorú részére megfelelő színvonalon és elérhetőséggel biztosított. A kötelező szűrővizsgálatokon részt vesznek, védőoltásokat megkapják.

Szakorvosi ellátást a Mohácsi Városi Kórház nyújtja (15 km). Szükség esetén a falugondnoki szolgálat biztosítja a szállítást.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2013	0		0	
2014	0		0	
2015	0		0	
2016	0		0	
2017	0		0	

Forrás: háziorvosi adatgyűjtés

c) 0-7 éves korúak speciális ellátási igényeire vonatkozó adatok:

A fejlesztő és rehabilitációs ellátás a nevelési intézményekben részben megoldott, fejlesztő pedagógus csak a szakszolgálaton keresztül esetenként biztosított. Szükség szerint logopédus heti rendszerességgel jár az óvodába és iskolába. Fejlesztő pedagógusra legalább térségi szinten szükség lenne 1 főre annak érdekében, hogy a gyermekek felzárkóztatása időben, elsősorban már óvodás korban megtörténjen. A Családsegítő szolgálat is jelezte, hogy célértékként határozzuk meg a fentieket.

d) Gyermekjóléti alapellátás:

Gyermekjóléti Alapellátást a Mohácsi Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látja el, aki heti 1 alkalommal 1 órában, helyben ügyfélfogadást tart, az ügyfélfogadáson kívül Mohácson egész héten igénybe vehető a szolgáltatás. A célcsoport megfelelő módon hozzáfér a gyermekjóléti alapellátáshoz. Amennyiben ügyfélfogadáson kívüli időpontban keresnék meg a gyermekjóléti szolgálatot, úgy a falugondnok ahhoz segítséget nyújt, akár a falugondnoki busszal a szolgáltatás helyére szállítja az ügyfelet. A gyermekjóléti alapellátáshoz a hátrányos helyzetű társadalmi réteg szegregáció mentesen hozzáfér.

e) Gyermekvédelem:

A gyermekek védelmét szolgálják a

- *pénzbeli és természetbeni ellátások*: a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzbeli-természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 11/2004 (VII. 10.) számú rendelet tartalmazza.

Gyermekjóléti alapellátás: a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelemben vétel előkészítésben, folyamatában, felülvizsgálatában. Községünkben jelenleg és az elmúlt 5 évben védelemben vett kiskorú gyermek nem volt.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll, a Gyermekjóléti Szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti Szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. Veszélyeztetettségre vonatkozó jelzés 2013-17. közötti időszakban nem volt. Középiskolai mulasztás miatti veszélyeztetettség miatti jelzés nem volt.

Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy községünkben 2017- 2018-as évben részben a családi körülmények, a közoktatási intézmény és a rendőrség bűnmegelőzési munkájának köszönhetően kiskorú által elkövetett szabálysértés és bűncselekmény nem volt. A gyermekvédelem községünkben szegregáció mentesen megoldott.

f) Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások:

Krízishelyzet esetén a családokat segítő szolgáltatások köre széles: védőnő, háziorvos, rendőrség, gyermekjóléti szolgálat és az önkormányzati hivatal nyújt segítséget. A krízis helyzetben igénybe vehető szolgáltatókról a lakosságot széles körben tájékoztatta a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat dolgozója.

g) Egészségfejlesztési, sport-, szabadidősport és szünidős programokhoz való hozzáférés:

A hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére a sport-, szabadidősport hozzáférési lehetősége egyenlő eséllyel biztosított. A hátrányos helyzetű gyermekek alacsony számára tekintettel nem lehet tendenciát megállapítani, hogy közülük hányan veszik igénybe a sportolási lehetőséget, de a hozzáférés esélye nem sérül. Községünkben Somberek Sport Egyesülettel közösen ifjúsági focicsapat működik, amelyben bárki igény szerint és tehetsége alapján részt vehet. Szünidőben az önkormányzat és az egyház szervez a gyermekek részére programot, nyári tábor, amelyben a hátrányos helyzetű gyerekek valamennyien részt vettek. Önkormányzatunk szemlélete az, hogy hátrány miatt településünkön, ami elsősorban ez anyagi hátrányt jelent, senki se maradjon ki a programok részvételének lehetőségéből.

Nyáron napközi működtetésének igénye felvetődött, az együtt élő, többgenerációs családok száma csökken, ezért gondot jelent esetenként az óvodások és az alsó tagozatos gyerekek felügyelete. Ezen probléma mérséklésére az önkormányzat Somberek községgel közösen kéthetes nyári táborot szervez a gyerekeknek minden évben, az óvoda zárva tartási idejét egy héttel csökkenti a fenntartó, így az óvodások nyári felügyelete szülői igények szerint megoldott.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv:

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ingyenes étkezésben, valamint ingyenes tankönyvellátásban részesülnek. Minden hátrányos helyzetű gyermek igénybe veszi az étkezést.

Felsőfokú tanulmányokat végzők számára is nyújt támogatást, az önkormányzat, kezdettől csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj támogatási rendszerhez, jelenleg 1 tanuló részesül ösztöndíjban.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	1	2	7		0	0
2014	2	3	3		0	0
2015	7	3	3		0	0
2016	9	3	3		0	0
2017	8	2	2		0	2

Forrás: Önkormányzati adatok

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor községünkben nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye. A hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt észrevétel nem volt.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkrimináció érvényesül a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett szabadidős programok szervezése során, melyeken elsősorban hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek vehetnek részt. Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj támogatás is csak szociálisan hátrányos helyzetűek részére megítélt juttatás.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az elmúlt 5 tanévben évisméltó tanuló nem volt, valamennyi tanuló az általános iskola elvégzését követően tovább tanult. A fenti adatokból megállapítható, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű, hátrányos helyzetű tanulók valamennyien tovább tanulnak, szakmát biztosító iskolarendszerű képzésben vesznek részt.

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának.

A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet.

A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

Településünkön az SNI gyermekek többi gyermekkel való együttnevelésének, oktatásának feltételei adottak. A szakértői bizottság szakvéleménye alapján a sajátos nevelési igény organikus okra vissza nem vezethető tanulási képesség csökkenése, vagy magatartás zavar miatt áll fenn. Jelenleg az óvodában és az általános iskolában nincs SNI-s gyermek, illetve tanuló.

Mind az óvodában, mind az általános iskolában biztosított a logopédiai ellátás.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodában 1 fő főállású pedagógust alkalmaznak. Az óvodában egy részmunkaidős logopédus van. A görcsnyidobokai tanulók a Sombereki Általános Iskolába járnak, valamennyi gyermek ebben az intézményben vesz részt az alapfokú oktatásban. A közös fenntartású általános iskolában 15 fő főállású pedagógust alkalmaznak, melyből 1 főállású gyógypedagógus, itt is biztosított a logopédus részmunkaidőben történő foglalkoztatása. Mind két intézményben nagyobb hangsúlyt kell fektetni a felzárkóztatásra, hogy valamennyi gyermek képessége szerint legjobb eredménnyel tanulhasson tovább. Az általános iskola szakember ellátottsága teljes, új programokban vesznek részt, amelyek közül kiemelnénk a „boldog iskola” programot, amelynek egyik legfontosabb célja az egymás iránti szeretetre, elfogadásra nevelés.

Jelenleg pszichológus a Gyermekjóléti szolgálaton keresztül korlátozottan biztosított.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok,

bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Görcsönydoboka Község Önkormányzata az óvodai nevelést és iskolai oktatást 1-1 feladat ellátási helyen biztosítja. Az általános iskolában nyolc évfolyamon tanulnak a gyerekek, nincs párhuzamos osztály, így a feladat ellátási helyen nem jöhet létre szegregáció. Az óvodai nevelés a Sombereki Óvoda Görcsönydobokai Tagóvodájában folyik, ahol egy csoport van, ezen oknál fogva a szegregáció lehetősége kizárt, hiszen a hátrányos helyzetű, vagy SNI gyerekek azonos csoportba kerülnek a többi gyerekekkel. (a tagintézmény 2018.augusztus 01-vel megszűnik, de a feltételek a székhely intézményben is megfelelnek a jogszabályi előírásoknak)

Az óvoda és iskola dolgozói figyelembe veszik a hátrányos helyzetű gyerekek problémáit, és azt megfelelően kezelik.

Az általános iskolai oktatáson belül biztosított a zenei képzés, amit 1 fő görcsönydobokai gyermek vesz igénybe. Iskolánkon belül közösségépítő szerepe a zeneoktatásnak jelentős.

Óvodának, iskolának különösen jó a kapcsolata a Római Katolikus egyházzal, ami a gyermekek erkölcsi nevelésére is pozitívan hat.

A beiskolázási körzeten belül egy általános iskola működik, párhuzamos osztályok nélkül, így az intézmények és osztályok között szegregáció sem valósul meg. Az intézményekben alacsony a HH-s és a HHH-s tanulók aránya.

Az intézményekben (óvoda, általános iskola) valamennyi gyermek német nemzetiségi nevelésben vesz részt, ahol az óvodai nevelés két nyelven, az iskolai oktatás német nemzetiségi program szerint történik. A szülők szabad választása, írásbeli kérése alapján a gyerekek kétnyelvű óvodai nevelése, és a nemzetiségi oktatás a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/1997. (XI.05.) MKM rendelet szerinti nevelési program alapján történik. A gyermekekkel német nemzetiségi óvodai nevelésre jogosult óvodapedagógus foglalkozik, és szakképzett pedagógusok végzik az oktatást.

Megállapítható, hogy az intézményeken belül, és a csoportok között a rendelkezésre álló adatok alapján nincs szegregációra utaló jel, nem valósul meg az elkülönítése az oktatás, nevelés területén a HH, HHH és SNI tanulóknak.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Valamennyi görcsönydobokai tanköteles gyermek egy intézménybe jár, így intézmények közötti eredményesség vizsgálata nem releváns.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az általános iskolában különböző tantárgyakból felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. Ezek eredményessége az átlagok javulásában is mutatkozik. Pozitív diszkrimináció nem sérti az intézmény többi tanulóját.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az óvodai és az iskolai felzárkóztatás a lemaradt gyermekek számára nem minden esetben biztosított	Szakszolgálat bevonásával további fejlesztő pedagógus foglalkoztatása
Egészséges meleg étel biztosítása – a tanulók 72 %-a vesz részt a gyermekétkeztetésben	Szülők figyelmének felhívása az egészséges étkezésre annak érdekében, hogy valamennyi gyermek meleg ebédet fogyasszon

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk. Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában kevés adattal rendelkeznek a nőkkel kapcsolatos esélyegyenlőségi szempontok és problémák kérdésében.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg 2016-os év adatai alapján:

- a település összlakosságának 49.75%-a nő (199 fő)
- a női lakosok több mint fele, 65, % 18-65 éves tehát aktív korú (130 fő);
- közfoglalkoztatásban résztvevő nők aránya: 36% - a közfoglalkoztatottakon belül
- ápolási díjban részesülők aránya 0 %;
-

2018-ban a közfoglalkoztatottak között a női foglalkoztatottak aránya 80 %.

Az ápolási díjban részesültek száma 3 fő. Fentiek jelzik, hogy esetenként a házi segítségnyújtás kibővítésére vagy az idősök nappali ellátására igény mutatkozik.

Országos statisztika szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 55 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés és szűk lehetőségek miatt.

Községünkben ez utóbbi jelent problémát. Pályakezdő és 55 év feletti munkanélküli 2018- ban nem volt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az elmúlt 1 évben jelentősen nőtt a foglalkoztatottak szám a munkaerőpiacon, és a 40 éves szolgálati jogviszonnyal nyugdíjba vonulók miatt jelentősen lecsökkent a munkanélküliek száma, ezen belül a nőké is.

A közösségi esélyegyenlőség program céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. A köztisztviselők és közalkalmazottak törvény keretei között, bértáblák alapján részesülnek juttatásban, az Önkormányzat személyi bért nem állapít meg, azonban az Önkormányzati alkalmazottak száma alacsony: 3 fő (közfoglalkoztatottak nélkül) A községben még egy jelentősebb foglalkoztató van a Mezőgazdasági Szövetkezet, ahol 38 főből 13 nő dolgozik.

Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek kora és a száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását.

Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai). A vállalkozások száma: 48 db. Egyéni vállalkozók száma: 12, , ebből nő: -

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A foglalkoztatottakra vonatkozó adatok helyi adatgyűjtésen alapulnak, a munkanélküliek arányát a nők és férfiak vonatkozásában a munkavállalási korúak számához viszonyítottuk.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0804)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2013	157	129	na	na	16	7
2014	156	130	na	na	16	9
2015	156	133	na	na	13	7
2016	149	134	na	na	11	6
2017	0	0	na	na	9	5

Községünkben a nők munkaerő piaci helyzete jobb, kevesebb a vizsgált időszak valamennyi évében a női munkanélküli, mint férfi. Ezen adatokból megállapítható, hogy a nőket nem éri diszkrimináció a foglalkoztatás terén. Országos trenddel ellentétben községünkben jobb a nők foglalkoztatása, mint a férfiaké.

Országos adatok szerint a foglalkoztatott nők aránya kevesebb, mint a férfiaké. Ennek egyik oka, hogy a gyermekvállalás miatt több nő van az inaktívak között (GYES, GYED, GYET). A munkanélküliségbe lépő nők egy része nem állásvesztő, hanem korábban is inaktív volt.

A nők foglalkoztatási helyzetének pozitív mutatóihoz a fentiek szerint hozzájárul az is, hogy helyben és a szomszédos településen a foglalkoztatott nők száma magas. 2018. december végén 1 fő volt regisztrált álláskereső, viszont 4 főt foglalkoztatott az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében, ugyanezen időszakban 1 fő a férfi közfoglalkoztatott. Feladat, hogy a női közfoglalkoztatottakat hozzásegítsük képzésekhez, valamint lehetőséget keresni arra, hogy a munkaerőpiacon helyezkedjenek el.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő képzési programokban való részvételtől a Járási Munkaügyi Központ nem tudott adatot szolgáltatni, helyi adatbázis pedig nincsen. A résztvevők száma csekély.

Országos adatok szerint a foglalkoztatást segítő és képzési programok elősegítik a munkavállalás esélyét, de a hátrányos helyzetű személyek részére nincs kellő számú tanfolyam meghirdetve és a szakterületek is erősen korlátozottak. Az önkormányzat a közfoglalkoztatottak részére minden esetben tájékoztatást nyújt az új képzési lehetőségekről, azonban a részvételi szándék alacsony.

Ugyanakkor a munkanélküli férfiak nagyobb eséllyel vesznek részt vállalkozás-támogatási programokba és válnak vállalkozóvá és szereznek szakképesítést.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkanélküli nők körében az alacsony iskolai végzettségűek aránya az alábbi: nincs olyan személy, aki nem rendelkezik 8 általános iskolai végzettséggel, a csak 8 általánost végzettek száma: 2 fő. Az idősebb korosztály, akik nem rendelkeztek általános iskolai végzettséggel, többségében már nyugdíjasok, így az álláskeresők között sem található.

Nincs a munkanélküliek között felsőfokú végzettségű nő. A szakmával rendelkező munkanélküliek körében fontos volna az átképzési lehetőségének megteremtése költségvetési forrásból, hogy kvalifikáltabb munkát tudjanak végezni. Községünk mezőgazdasági település, így a képzettség nélküli munkaerő is könnyebben elhelyezkedik.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében.

A nők esélyegyenlőségének sarkalatos kérdése „az egyenlő munkáért egyenlő bér” elvének érvényesülése.

A nők férfakkal szembeni kereseti hátránya mögött sokféle tényező együttes hatása áll. A keresetek színvonalát meghatározhatja a gazdasági ág, gazdálkodási forma, a munkavállaló személyes jellemzői (életkora, iskolai végzettsége, foglalkozása). A női keresetek hátránya a versenyszférában nagyobb, mint a költségvetési szférában. A két szektor közötti eltérés oka, hogy a közszférában alkalmazott illetmény-előmeneteli rendszerek szűkebb teret adnak a nemek szerinti különbségtételnek, mint a piaci szféra szabad béralkuja. Az előzőekben már kitértem arra, hogy községünkben jelentős a nők körében az alkalmazotti státusz, így más településhez képest jobban érvényesül az egyenlő munkához egyenlő bér elve. Görcsönydoboka községben a hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk sem az önkormányzati sem más foglalkoztatók tekintetében.

Az önkormányzatnál és intézményeinél dolgozók bére, keresete nem, korcsoport, beosztás, szakma vagy végzettség szerint évenként nyomon követhető, hátrányos megkülönböztetés nincs.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Településünkön a gyermekek napközbeni ellátása az óvodában és az általános iskolában biztosított. Egyéb intézménnyel nem rendelkezünk.

Kisgyermekes szülők közül jelenleg két család nem a településről származik, a községben élő nagyszülők jelentős feladatot átvállalnak a szülőktől, az édesanyák könnyebben tudnak több műszakos munkahelyen elhelyezkedni, ami ma már a mezőgazdaságra is jellemző.

Az elhelyezkedni kívánó anyának segít az új óvodai felvételi rend, mely szerint 2,5 éves kortól a gyermek az óvodába felvehető. Jelenleg 1 fő 3 éven aluli gyermek van az óvodában.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai nevelésben) (TS 2501)
2013	6	1	25	1	8	
2014	10	1	25	1	8	
2015	12	1	25	1	11	
2016	16	1	20	1	10	
2017	16	1	20	1	11	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Községünkben a születések száma alacsony, a természetes szaporodás mínusz előjelű, ezt igazolják a lakónépességre vonatkozó adatok is, a lakónépesség száma folyamatosan csökken.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	1	10	10
2014	1	12	12
2015	1	15	15
2016	1	12	12
2017	1	14	14

A védőnő két településen dolgozik, az 5.3 táblázat adatai csak Görcsönydobokára vonatkoznak. A védőnő szükség szerint, de minimum heti 1 alkalommal tanácsadást tart a görcsönydobokai rendelőben. A szülők a szolgáltatást a székhely településen is igénybe vehetik. A gyermekek ellátása jó, szegregáció mentes.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A rendőrséggel történt konzultáció alapján megállapítható, hogy településünkön nincs feltárt, nőket ért, illetve a családon belüli erőszak. Sajnos e területen nagy a látencia, így végső megállapítás nem tehető.

5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön nincsenek. A településtől 50 km-re lévő Pécsen található Családok Átmeneti Otthona és Alapítványi Anyaoththon, valamint Bólyban működik Önkormányzati fenntartásban anya otthon.

Krízis helyzetben az elmúlt 5 éven belül egyetlen anya sem vett igénybe ellátást anya otthonban. A Családsegítő szolgálat nyújt segítséget a megfelelő megoldás megtalálásához.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közösség érdekét.

Képviselő-testületen belül a nők aránya 20 %, a nemzetiségi önkormányzatban 25 %. Az Önkormányzat alkalmazottai közül óvónő, dajka, szociális gondozó – nő, ők is aktívan részt vesznek a közéletben.

A kulturális csoportok tagjai is elsősorban nőkből áll, és szívesebben járnak a nyugdíjas klubba is. Görcsönydoboka kistépülés, alapvetően a helyi közélet is kevés lehetőséget hordoz a nők számára.

A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2013	4	1
2014	4	1
2015	4	1
2016	4	1
2017	4	1

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermekét egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon.

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák az anyagi – szociális gondok, miután zsáktelepülés, nehéz akár a járási székhelyre is eljutni munkavégzés céljából.

Kismamák bezártság érzése is megjelenik, kevesen vannak és kevés a kisgyermekes programokon való részvétel lehetősége.

Nőket fokozottan érintő társadalmi problémák közé sorolnánk az idős hozzátartozók ápolásának problémáját is. Falugondnok és házi segítségnyújtás működik a településen, de igazán nem oldja meg a problémát.

A munkanélküliség, mint össztársadalmi probléma- jelenléte a településen csökkent, megszűnőben van. Problémát inkább az okoz, hogy vannak olyan személyek, akiknek képessége, egészségügyi állapota, életmódja nem teszi alkalmassá a munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre. Az Önkormányzatnak a jelenleg működő közmunka programot tovább kell folytatni, ahol jelenleg 4 nő foglalkoztatása megoldott.

A kismamákat a védőnőnek célszerű lenne a somberekai baba-mamaklubba többször bevonni, hiszen társadalmi életre, az azonos problémákkal küzdő személyek kapcsolatára mindenkinek szüksége van.

Az ápolási díj újra gondolása szükséges, 2018-ban 3 fő részesült ápolási díjban, két fő idős személy, 1 fő gyermeke ápolását végzi otthonában.

A házi segítségnyújtás lehetőségének igény szerinti biztosítása szükséges annak érdekében, hogy a nők családi gondok miatt ne kényszerüljenek a munkahely elhagyására. Ezen a problémán a részmunka időben történő foglalkoztatás is segítene, sajnos nincs tudomásunk részmunka időben történő foglalkoztatásról községünkben.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Somberekai baba-mama klubbal való bal együttműködés
Közmunkában foglalkoztatottak száma magas	BAMKH Mohácsi Járási Hivatal Foglalkoztatási osztályával kapcsolatfelvétel képzések biztosítása érdekében, illetőleg a képességeknek megfelelő munkahely felkutatása
Megnőtt az egyedül élő idősök száma, a gondozást, ápolást elsősorban a még munkaviszonyban álló nők végzik	Nappali ellátás iránti igény felmérése, házi segítségnyújtása, esetszámának növelése

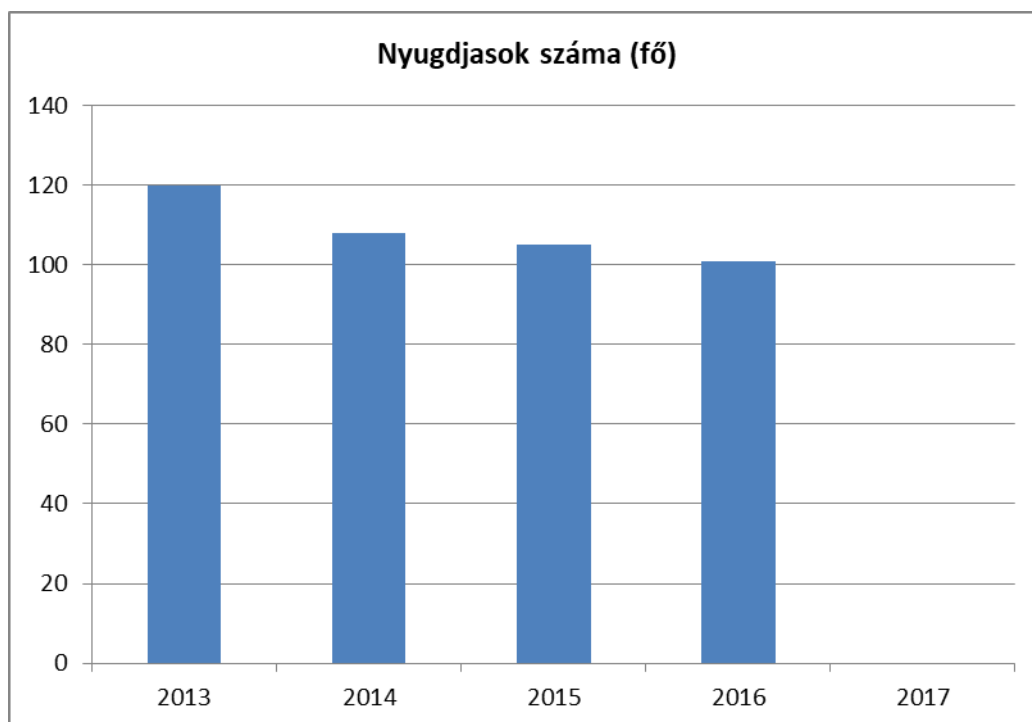
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2013	52	68	120
2014	43	65	108
2015	43	62	105
2016	41	60	101
2017			na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban élők száma a vizsgált időszakban csökkenő trendet mutat, ennek oka részben a népesség számának nagyobb arányú csökkenése, részben a nyugdíj korhatár megemelése, valamint az egyedül élők családtaghoz történő költözése. Az időskorban előrehaladva jellemző, hogy fokozatosan csökken a házasságok száma, és növekszik az özvegyek aránya, községünkben az egyedül álló idősök száma: 45 fő, a lakosság számának 13 %-a, közülük 25 fő egyedül is él.

Az egyedül élők idős korosztályhoz tartoznak, így folyamatos segítségre szorulanak, amelyet a település a falugondnoki szolgálat keretein belül és a házi segítségnyújtás biztosításával kíván megoldani.

Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése szükséges, mert ők válnak leggyakrabban a bűnözők áldozatává. A nyugdíjasklubon keresztül a Rendőrség bevonásával tájékoztató előadásokkal csökkenteni lehet a bűnözés kockázatát az érintett

célcsoportban. Ez a feladat mindig aktuális, mert minden évben van egy-két olyan eset, ami elkerülhető lett volna.

Jövedelmi helyzetük az elmúlt két évben az aktív korosztályhoz képest romlott, ez különösen igaz az egyedül élőkre. Statisztikai adattal nem rendelkezünk, de a hivatalba kérelmet benyújtók jövedelmi helyzete ezt igazolja pl. lakásfenntartási támogatás, szociális étkeztetés stb. kérés esetén.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiak szerint foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlag életkor
- növekszik az egyedül élők száma
- a nők várható élettartama várhatóan hosszabb, mint a férfiaké
- növekszik az életkorral a krónikus betegek száma

Jövedelemmel nem rendelkező nyugdíjas nincs a településen, de a kisnyugdíjasoknak 3 évente a nyugdíj emelésére vonatkozó méltányossági kérelem beadásában közreműködünk.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A nyugdíj melletti foglalkoztatás az alkalmazotti szférára nem jellemző, részben a jogszabályi változások miatt, részben a nagyszámú fiatal munkanélküli alkalmazása kiemelten fontos az Önkormányzatunk számára. (az alkalmazotti létszám kevés községünkben, így nincs is mód a foglalkoztatásukra).

A nyugdíjasok többsége korábban fizikai munkát végzett, így az egészségügyi állapotuk sem teszi őket alkalmassá a tovább foglalkoztatásra.

A nyugdíjas nők körében jellemző, hogy alkalmanként külföldön betegápolást vállalnak, ezzel egészítve ki a családi jövedelmet. A vállalkozói szférában előfordul nyugdíjas foglalkoztatás, de nem jellemző.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Községünkben nincs sok lehetősége az időseknek „tanulni”, de talán nem is elsődleges szempont egy nyugdíjas falusi embernek, hogy élethosszig tanuljanak. A nyugdíjas klub jól működik, ott rendszeresen találkoznak, és énekkart is alapítottak.

2018-tól a községben is működik a Digitális Jólét Program, a közművelődési dolgozónak nagy kihívást jelent, hogy az időseket bevonja a digitális eszközök világába.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén az időseket valós hátrány nem éri, nyugdíj melletti foglalkoztatásra jelentős igény nem jelent meg községünkben.

60 év felett nincs regisztrált álláskereső, ez köszönhető a jogszabály adta lehetőségnek is, 2012. volt az utolsó év, amikor korkedvezményrel el lehetett menni nyugdíjba megfelelő szolgálati idő megléte mellett 60 évesen. Ezzel többen éltek. Nyugdíjkorhatár betöltése előtt a munkanélküli járadék kimerítését követően lehetőség van a nyugdíj előtti segély igénybevitelére, ezzel 2018-ban 1 fő élt.

Fentiek alapján megállapítható, hogy az idős korosztályt nem éri hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2013	23	3	14%	7	2	29%
2014	25	3	10%	4	2	50%
2015	21	2	11%	2	2	100%
2016	17	4	21%	8	2	25%
2017	14	4	31%	6	1	17%

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A helyi közszolgáltatások terén az idősokkal való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatás egy része a község minden lakosa részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik.

Az egészségügyi és szociális alapellátás részben helyben biztosított, azt korlátozás nélkül az idősök is igénybe veszik. Az idős korosztály elsősorban az egészségügyi alapellátást, házi segítségnyújtást és a falugondnoki szolgálatot veszik igénybe. Amennyiben a szolgáltatás helyben nem érhető el, a falugondnok nyújt szükség szerinti segítséget. A szakellátás Mohácson érhető el, az utazáshoz jó tömegközlekedés biztosított, de a falugondnoki szolgálat is segítséget nyújt.

Háziorvos heti egy alkalommal rendel a településen, többi napokon a tömegközlekedés mellett a falugondnok működik közre a szállításban. A gyógyszereket is ő váltja ki a rászorultaknak.

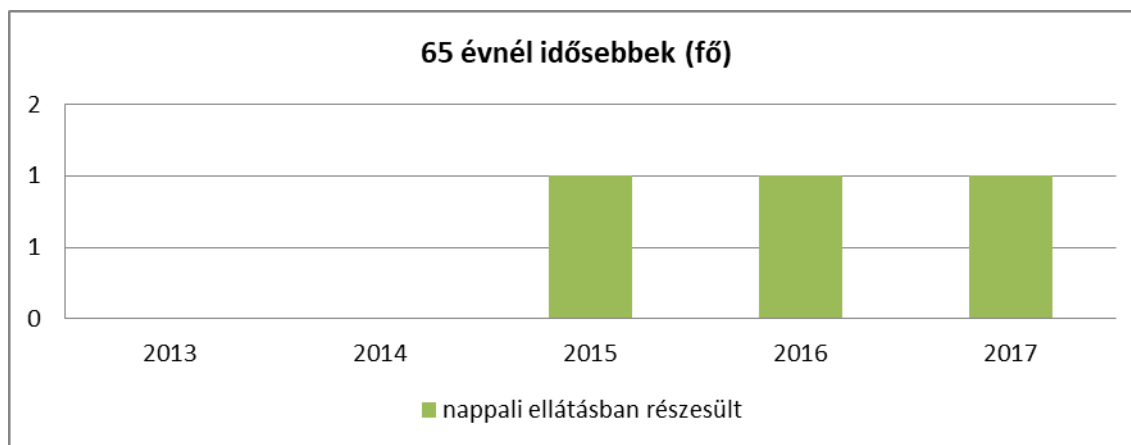
A szociális étkeztetést egy fő veszi igénybe, ennek okát vizsgálni kell, mert vállalkozótól több ebédet (10 db) szállít az önkormányzat házhhoz.

Bentlakásos idősök otthona Sombereken működik, egyre többen veszik igénybe ezt az ellátási formát.

Az önkormányzat rendelkezik falugondnoki busszal, így különös figyelmet fordít az időse és rászorultak szállítására, mind a településen belül, mind más településre.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2013	74	0	0%
2014	67	0	0%
2015	66	1	2%
2016	67	1	1%
2017	69	1	1%

Idősek nappali ellátásra jelenleg helyben nincs, de együttműködési megállapodása van az Önkormányzatnak a somberekai nappali ellátást biztosító intézménnyel, így igénybe vehetik a szolgáltatást görcsöndobokai idősek is. Szükség esetén meg kell teremteni helyben is a szolgáltatást.

Jelenleg 1 fő részesül idősek nappali ellátásban Sombereken. Bentlakásos intézeti elhelyezett 3 fő.

Időskorúak járadékában részesülő személy településen nincs.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

év	Mozi-előadás látogatása	Színház-előadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallás-gyakorlás templomban	Sport-rendezvény részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2013	0	2	0	20	6	50	12
2014	0	2	0	30	6	50	12
2015	0	2	0	35	6	50	12
2016	0	2	0	40	6	50	10
2017	0	1	0	55	5	50	10

Forrás: helyi adatgyűjtés

Községünkben idős korosztály önszerveződésével jött létre és 15 éve működik a nyugdíjas klub. Az ő kezdeményezésükre a Művelődési ház közművelődési programot szervez, évente 1-2 alkalommal Pécsre utaznak színházba, szoros kapcsolatban állnak más települések nyugdíjas szervezeteivel. Önálló énekkarral rendelkeznek, előadásaikkal színesítik a községi rendezvényeket.

Az Önkormányzat kultúrműsor keretében minden évben megemlékezik az idős korosztályról, kisebb ajándékkal köszönti a 70 és a 80 éves lakosokat. Kiemelt időszaknak tekinthető az advent ideje, ekkor részükre és velük több programot bonyolítunk, amelybe az egyházat is bevonjuk.

Évente egy alkalommal német misére is elvisszük az érdeklődőket.

Községünkben a könyvtári szolgáltatást is igénybe veszik a nyugdíjasok.

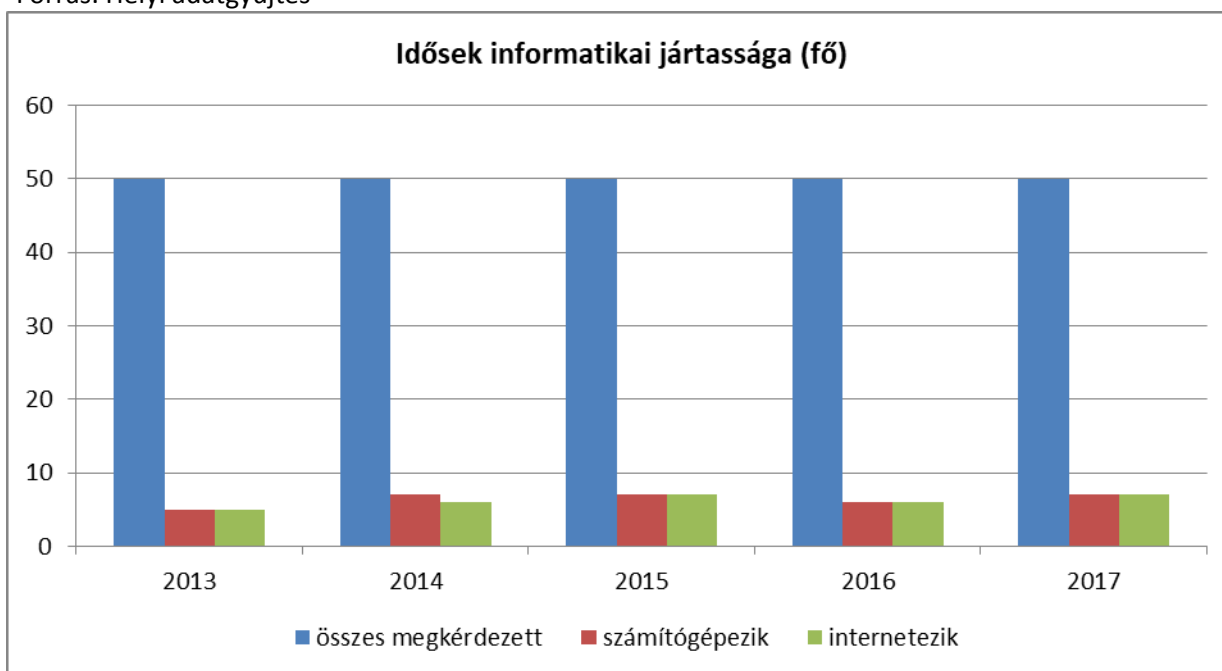
Az idős korosztálynak a kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférése biztosított. Aktív részvételük csökken, mert egyre több a magas korú személy.

c) idősök informatikai jártassága

6.3.4. számú táblázat - Idősök informatikai jártassága (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	Fő	Fő	%	Fő	%
2013	50	5	10,0%	5	10,0%
2014	50	7	14,0%	6	12,0%
2015	50	7	14,0%	7	14,0%
2016	50	6	12,0%	6	12,0%
2017	50	7	14,0%	7	14,0%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A reprezentációs felmérés alapján megállapítható, hogy az idős korosztály közül nagyon kevesen járatosak a számítógép használatában. Elmondásuk szerint nem is igényelik annak ismeretét, információhoz a tv-n, rádión keresztül jutnak.

Megkérdezettek közül 4 fő nyilatkozott úgy, hogy esetleg részt venne képzésen.

Az önkormányzat rendelkezik teleházzal, valamint részt vesz a Digitális Jólét Programban így az idős lakosság képzéséhez a lehetőség adott. 2019-ben erre a feladatra nagyobb hangsúlyt kell fektetni. Első lépésben az igényeket mérjük fel, majd a programokat a felméréshez igazítva szervezzük meg. A számítógép mellett megjelentek az okos telefonok, táblagépek, melyek használatának megismerésére is lehetőség nyílik a programokon belül.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Községünk valamennyi társadalmi rétege, így az idősök kulturális szükségletének kielégítésére is törekszik. Ezen feladat ellátásban a Római Katolikus Egyházzal is együtt működik. Évente községünkben 3-4 olyan rendezvény van, amelybe a teljes lakosság bevonásra kerül, ilyenkor az idős korosztály is kiveszi a részét a szervezésben, a rendezvény megvalósításban.

A rendezvényre a távol lakókat busszal az önkormányzata helyszínre szállítja.

Jelentősebb rendezvények:

- Nemzetiségi Nap,
- Anna napi kavalkád
- Idősek világnapja
- Advent időszaka

A nyugdíjasklub heti rendszerességgel működik, melynek 25 tagja van, heti 1 alkalommal jönnek össze, és nagyon fontos a vasárnapi szentmise, hiszen azon az idős korosztály többnyire képviselteti magát. Minden évben megszervezzük a „nyugdíjas szomszédolás” elnevezésű programot, ahol a szomszédos településeken élő nyugdíjasokat fogadjuk, részükre kulturális rendezvény biztosítunk.

Fontosnak tartjuk, hogy a település programjainak lebonyolításába is bevonjuk őket, társadalmi munkában főznek, és segítik a rendezvények megtartását.

6.4.számú táblázat – Az időseket célzó programok a településen

év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2013	68
2014	62
2015	61
2016	58
2017	56

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során kerületünkben	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Kevesen veszik igénybe a szociális étkeztetést	Felmérés alapján és az igények ismeretében növelni lehet a szociális étkezők számát

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él,

amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A településen fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossg formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

Háziorvos adatszolgáltatása alapján fogyatékosok megoszlása az alábbi: 1 fő látásszervi, 4 fő mozgásszervi, 2 fő csökkent értelmi képességű személy él a településen.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossg esetén még jelentősebb.

Görcsönydoboka község zárt, és nagy az összefogási képesség az emberekben, így a fogyatékkal élő személy sem érzi a társadalmi kirekesztettséget.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2013	10	8
2014	8	7
2015	7	6
2016	7	6
2017	7	6

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Jelenleg nincs a településen

csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató. Egy család nevel fogyatékkal élő kiskorú személyt, aki jelenleg tankötelezettségét teljesíti szervezett szállítással Mohács városában.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről a településünkön.

c) Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A települési önkormányzat segítséget nyújt a rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A szociális alapszolgáltatások közül a fogyatékosok számára is biztosított a szociális étkezés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, falugondnoki szolgálat igénybe vétele.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők (2018. évben 5 fő), súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában (2018. évben 3 fő), súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén (2018. évben 2 fő), részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk.

A fogyatékosok pénzbeli és természetbeni ellátására vonatkozóan nem rendelkezünk pontos információval. 2 személy részesül fogyatékosági támogatásban a házi orvos tájékoztatása szerint.

A fogyatékkal élők támogatásai csak részben fedezik a megélhetésükkel kapcsolatos többlet kiadásokat.

A 18 évnél fiatalabb gyermek után, aki a külön jogszabályban meghatározott betegsége, illetve fogyatékosága miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul, emelt összegű családi pótlék jár, jelenleg 1 fő részesül ezen támogatásban. .

Központi jogszabályok biztosítanak a fogyatékkal élő személyek részére a fogyatékosagra tekintettel többféle ellátást.

A gyermekgondozási segélyt (GYES) tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő szülő a gyermek 10. életévének betöltéséig igényelheti. Jelenleg ebben az ellátásban nem részesül gyermekét nevelő személy.

A fogyatékos, vagy tartósan beteg személyt gondozó közeli hozzátartozó ápolási díjat igényelhet.

Közgyógyellátásra jogosult alanyi jogon az, aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű család pótlékban részesül, illetve egészségkárosodott a jogszabály szerint. Közgyógyellátási igazolvány kiállítható a szociálisan rászorult személy részére is az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére.

Parkolási igazolvány kiváltására jogosult a súlyos mozgáskorlátozott, a látási fogyatékos, az értelmi fogyatékos, a mozgásszervi fogyatékos, az autista.

Utazási kedvezmény igénybe vételére jogosult korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, az a személy, aki vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül a Magyar Államkincstár Igazgatósága által kiállított hatósági bizonyítvány

alapján, továbbá korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel a fenti személlyel (vak, hallássérült, súlyosan fogyatékos) együttutazó személy (kísérő).

A fogyatékos gyermek ellátását biztosító gyógypedagógiai intézmény, korai fejlesztését és gondozását, fejlesztő felkészítést nyújtó intézmény és a fogyatékos gyermek rehabilitációs célú szolgáltatását biztosító intézmény igénybevitelével kapcsolatban felmerült utazási költségekhez támogatás jár. További ellátások és kedvezmények: gépkocsi súlyadó kedvezmény, gépjárműszerzési és átalakítási támogatás, lakásfenntartási támogatás.

Célunk az, hogy az ellátásra jogosult személyek a fogyatékoságukra tekintettel valamennyi ellátást igénybe tudják venni, e tekintetben együtt működünk a háziorvossal.

Az önmaga ellátásra képtelen fogyatékos személyek részére Sombereken biztosított a bentlakásos ellátás, aminek igénybe vételére esetenként sor kerül. Jelenleg 3 fő él a Szociális Otthonban.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az elmúlt időszakhoz képest az egészségügyi szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesítés megoldottá vált.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A Faluház épületében van a Sombereki Közös Önkormányzati Hivatal helyi kirendeltsége, az akadálymentesítés megoldott, de a Faluház komplex akadálymentesítésével nem csak a kulturális programok, hanem a hivatal is akadálymentesen elérhető.

A sport programokhoz akadálymentes a hozzáférés.

Az önkormányzat által nyújtott ellátások igényléséhez szükséges nyomtatványok részben érhetők el az önkormányzat honlapján, azok elektronikus úton történő benyújtására lehetőség van.

Lakóépületek akadálymentesítésben, amennyiben szükség van rá, több esetben nyújtott segítséget a Mozgáskorlátozottak Egyesülete.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Községünkben az Önkormányzat intézményein kívül 1 jelentős foglalkoztató van, amely nem rendelkezik komplex akadálymentesítéssel.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordított a járdák akadálymentesítésére, így a közterületi felújítások során szem előtt tartja a nyomvonalas építmények akadálymentesítését, erre jó példa a település központ felújítása.

A domborzati viszonyok a községben sajnos sok esetben nehézséget okoznak a tolókocsival közlekedőknek.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Görcsönydoboka Község Önkormányzata a mozgáskorlátozott személyek számára azzal nyújtja a legnagyobb segítséget, hogy igény szerint a falugondnoki busz a rendelkezésükre áll, akár egészségügyi szolgáltatás vagy más feladat ellátása során, településen belül is.

A szociális alapszolgáltatások egyike az étkeztetés, amelynek keretében legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodnak a szociálisan rászorultak részére, amennyiben azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. Fogyatékkal élő személy ezt a szolgáltatást nem veszi igénybe.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Szállítás során előnyt élveznek a fogyatékkal élők.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékkal élők bevonása a helyi közösségi életbe	Fogyatékkal élők számára megfelelő programok, kapcsolódási lehetőségek biztosítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Civil szervezet neve	A szervezet tevékenységéhez kapcsolódó közfeladat
Görcsönydobokai SportClub	egészséges életmód, sport

Civil szervezetek száma kevés, szociális és gyermekvédelmi területen községünkben nincs civil szervezet, önszerveződés.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Görcsönydobokán német nemzetiségi önkormányzat működik, mellyel a község önkormányzata együttműködési megállapodást kötött. Az önkormányzatok évente több alkalommal tartanak közös rendezvényt, a német önkormányzat is támogatja a civil szervezeteket és a köznevelési intézmények tanulóit.

Községünkben Római Katolikus egyházzal jó az együttműködés, az egyházi ünnepek közös szervezése gyakori. Minden évben táborozási lehetőséget is biztosítottak az általános iskolásoknak.

Az önkormányzat valamennyi civil szervezetet anyagilag támogatja. A helyiséget és az infrastruktúrát részükre ingyen biztosítja. Legnagyobb támogatást a Sport Club kapja, hiszen a falu teljes lakossága igénybe veheti szolgáltatásait.

Önszerveződések segítik az önkormányzatok rendezvényeinek megtartását és profiljuk szerint azokon részt vesznek. Az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése színesíti településünk életét.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Görcsönydoboka Község Önkormányzata a Mohácsi Többcélú Kistérségi Társulásnak, valamint a Somberek és Görcsönydoboka Óvodafenntartó Társulásnak tagja.

Szorosabb kapcsolatunk Somberek Község Önkormányzatával van, a két önkormányzat közös önkormányzati hivatalt tart fenn, és közösen működtetik az óvodát. A jövőben célunk, hogy kulturális rendezvényeket is közösen szervezzünk.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Községünkben működő német nemzetiségi önkormányzat anyagilag is támogatja az esélyegyenlőségben érintett célcsoportokat, elsősorban a gyerekeket és a nyugdíjasokat. Településen minden rendezvénynek van nemzetiségi arculata, német nemzetiségi oktatás folyik a köznevelési intézményekben. Célunk az, hogy német nemzetiségi hagyományainkat ápoljuk, jövő generáció számára megőrizzük.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek a célcsoportok részére pozitív diszkriminációt nem nyújtanak, az általuk nyújtott szolgáltatásokat valamennyi görcsönydobokai lakos igénybe veheti.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők, főként a foglalkoztatás terén tudnak bekapcsolódni az esélyegyenlőségi feladatokba.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtését a jegyző szervezte. E tevékenységbe bekapcsolódtak a Sombereki Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói, az egészségügyi alapszolgáltatásban résztvevők, a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmény, a közművelődést szervező intézmény, köznevelési intézmények.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere személyes megbeszélés, az online, illetve telefonos kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

Az esélyegyenlőségi program elkészítésébe bevont partnerek

Sombereki Közös Önkormányzati Hivatal	Dr. Majorné dr. Szabó Zsuzsanna jegyző
Sombereki Közös Önkormányzati Hivatal	Mátyás Márta ig.főmunkatárs
Sombereki Óvoda Görcsönydobokai Tagóv.	Csoboth Gyuláné tagóvodavezető
Általános Iskola	Kohlne Englert Klára igazgató
Háziorvosi Szolgálat	Dr. Major Zoltán háziorvos
Védőnői szolgálat	Kempf Anikó védőnő
Caritas Központ Somberek	Tóth Lászlóné
Családsegítő Szolgálat	Németh Veronika
Német Önkormányzat Somberek	Ritzl Jánosné elnök
Falugondnoki Szolgálat	Troszt József falugondnok
MTKT Véméendi Idősek Klubja	Troszt Józsefné szociális gondozó

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az a) pont szerinti szervezetek részére az esélyegyenlőségi program tervezete megküldésre került, írásban megtehették észrevételeiket.

Az esélyegyenlőségi program tervezete társadalmi vitára bocsátása a hirdető táblán való kifüggesztéssel, illetve a honlapon való megjelenéssel biztosított volt.

Görcsönydoboka Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Sombereki Közös Önkormányzati Hivatalban és a Görcsönydobokai Faluházban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a község teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Egyedül élők számának megnövekedése	Az egyedül élők élethelyzetének, körülményének megismerése, szükség szerint anyagi és egyéb támogatás biztosítása
	Támogatást igénylők száma alacsony	Szociális rendelet felülvizsgálata annak érdekében, hogy több személy részesülhessen lakhatási támogatásban, tűzifa támogatásban.
Gyermekek	Az óvodai és az iskolai felzárkóztatás a lemaradt gyermekek számára nem minden esetben biztosított	Szakszolgálat bevonásával további fejlesztő pedagógus foglalkoztatás
	Egészséges meleg étel biztosítása, a tanulók 72 %-a vesz részt a gyermekétkeztetésben	Szülők figyelmének felhívása az egészséges étkezésre annak érdekében, hogy valamennyi gyermek meleg ebédet fogyasszon.
Idősek	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
	Kevesen veszik igénybe a szociális étkeztést.	Felmérés alapján és az igények ismeretében növelni lehet a szociális étkezők számát
Nők	Közmunkában foglalkoztatottak száma magas	A BAMKH Mohácsi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával kapcsolatfelvétel képzések biztosítása érdekében, illetőleg a képességeknek megfelelő munkahely felkutatása
	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése – mama-baba klub bevezetésének lehetősége.
	Megnőtt az egyedül élő idősek száma, a gondozást, ápolást elsősorban a még munkaviszonyban álló nők végzik	Nappali ellátás iránti igény felmérése, házi segítségnyújtása, esetszámának növelése
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élők bevonása a helyi közösségi életbe	Fogyatékkal élők számára megfelelő programok, kikapcsolódási lehetőségek biztosítása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1.Egyedül élők számának megnövekedése 2. Támogatásra jogosultak számának emelése	falugondnok, önkormányzat
Gyermekek	1.Az óvodai és az iskolai felzárkóztatás a lemaradt gyermekek számára nem biztosított	iskola, óvoda, faluház, családsegítő szolgálat
	2.Egészséges meleg étel biztosítása.	falugondnok, iskola, óvoda
Nők	1. Gyermekek nevelők részére programok biztosítása 2. Közmunkások számának csökkentése 3. Egyedül élő idősök gondozását a nők végzik	falugondnok, óvoda polgármester, jegyző polgármester, falugondnok
Idősök	1.Gyakran válnak áldozattá	rendőrség, falugondnok
	2. Szociális étkezők számának növelése	polgármester, falugondnok
Fogyatékkal élők	1 Fogyatékkal élők bevonása a helyi közösségi életbe	polgármester, falugondnok

Jövőképünk

Görcsönydoboka településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,

tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és él.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Idős életkor	Egyedül élők számának megnövekedése	Az egyedül élők élethelyzetének megismerését követően anyagi támogatás biztosítása		Személyes felmérés készítése falugondnok és a házi segítségnyújtást végző személy bevonásával	polgármester, falugondnok	2021.12.31.	10 fő anyagi helyzetének javítása	önkormányzati költségvetés	folyamatos
2	Több szociális támogatás nyújtása	Mélyszegénységben élők körének feltárása, anyagi helyzetének megismerése	Több személy részesüljön a helyi szociális rendelet alapján lakhatási támogatásban, tűzifa támogatásban.		Az érintettek körének felmérése. Rendelet felülvizsgálata a rászorultak jövedelmi helyzetének ismeretében.	polgármester	2022.12.31.	Nő a támogatást igénylők száma.	Önkormányzat költségvetése	folyamatos
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Hátrány megszüntetése	Óvodai és az iskolai felzárkóztatás biztosítása a lemaradt gyermekek számára	A fejlesztő pedagógus foglalkoztatásával a hátrányok megszüntetése.		A Szakszolgálat megkeresése annak érdekében, hogy fejlesztő pedagógust biztosítson köznevelési intézményekben.	polgármester, családsegítő szolgálat	2023.09.01.	Valamennyi gyermek képessége szerinti fejlettséggel rendelkezzen, tanulási nehézségek mérséklődjenek.	állami támogatás	folyamatos
2	Együnk egészségesen	Görcsöndobokai tanulók délután utaznak haza, de nem minden tanuló étkezik az iskolában, így nem jut napi egyszeri meleg ételhez.	90 %-ban vegyék igénybe a tanulók az intézményi étkeztetést.		Annak feltárása, hogy miért nem veszik igénybe a napközi otthonos ellátást - étkeztetést - , amennyiben anyagi oka van, úgy támogatás biztosítása.	élelmezésvezető, köznevelési intézmény vezetője	2022.12.20.	75 %-ról 90 %-ra növekedjen az étkeztetést igénybe vevők száma	költségvetési rendelet, amennyiben támogatás szükséges.	folyamatos
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Gyermekek	GYED-en, GYES-	Programok igény		Igényfelmérés, programok	védőnő és	2020.12.31.	kismamák mentális	humán,	folyamatos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	nevelők részére programok biztosítása	en lévő édesanyáknál gyakori a magányérzet és elszigetelődés kialakulása.	szerinti biztosítása, együttműködés a somberek Baba-Mama klubbal, kismamák részére szóló programok megszervezése.		lehetőségének felmérése, programlehetőségek összegyűjtése, programok megszervezése	közművelődési ügyintéző		állapotának javulása, programok a Baba-Mama klubban	pénzügyi forrás (kölségvetés)	
2	Elhelyezkedés a munkaerőpiacon	Közmunkában foglalkoztatott nők száma magas, és ezzel a jövedelmük sem felel meg a megfelelő életminőség biztosításához.	A közmunkában foglalkoztatottak számának 50 %-os csökkenése		Képzéseken való részvétel ösztönzése, együttműködés a Munkaügyi Hivatallal, megfelelő munkahely megtalálása érdekében.	polgármester	2023.12.31.	Munkaerőpiacon történő elhelyezkedés alapján megnövekedett jövedelem.	humán,	folyamatos
3	Életminőség idős korban	Megnőtt az egyedül élő idősök száma, a gondozást, ápolást elsősorban a még munkaviszonyban álló nők végzik.	Az ápolást az igényjogosult részére szervezeten kell biztosítani a gondozási feladatok ellátását. Gondozást végzők részére szükség szerint ápolási díj biztosítása, nappali ellátás biztosítása.		Az ápolásra szoruló körének felmérése, részükre házi segítségnyújtás biztosítása, illetőleg a falugondnoki szolgálat támogatása.	polgármester, házi segítségnyújtást végző személy	2023.12.31.		pénzügyi (kölségvetés) és humán forrás	folyamatos
IV. Az idősök esélyegyenlősége										
1	Biztonság az idősöknek	Az idős, egyedül élő lakosság gyakran válik a	Az idős személyek nem válnak áldozattá.		az érintett korosztály felmérése, rendezvények megszervezése bűn megelőzés	polgármester, falugondnok	2023.12.31.	Kevesebb idős személy válik a bűnözők áldozatává.	humán	folyamatos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		bűnözők áldozatává			céljából			Idősek biztonságérzetének kialakulása		
2	Idősek étkezésének biztosítása	Kevesen veszik igénybe a szociális étkeztetést	Az idősek étkezése biztosítottá válik.		Az érintett korosztály felmérése, megkeresése a szociális étkezés lehetőségének propagálása	polgármester, falugondnok	2023.12.31.	a szociális étkezők száma 1 főről 5 főre emelkedjen.	humán, pénzügyi	folyamatos
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fogyatékkal élők bevonása a helyi közösségi életbe	Fogyatékkal élők kapcsolódási lehetőségei korlátozottak	A fogyatékkal élők részt vegyenek a programokon.		Fogyatékkal élők számára megfelelő programok, kapcsolódási lehetőségek biztosítása.	polgármester, közművelődési ügyintéző	2023.12.31.		humán, pénzügyi	folyamatos

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

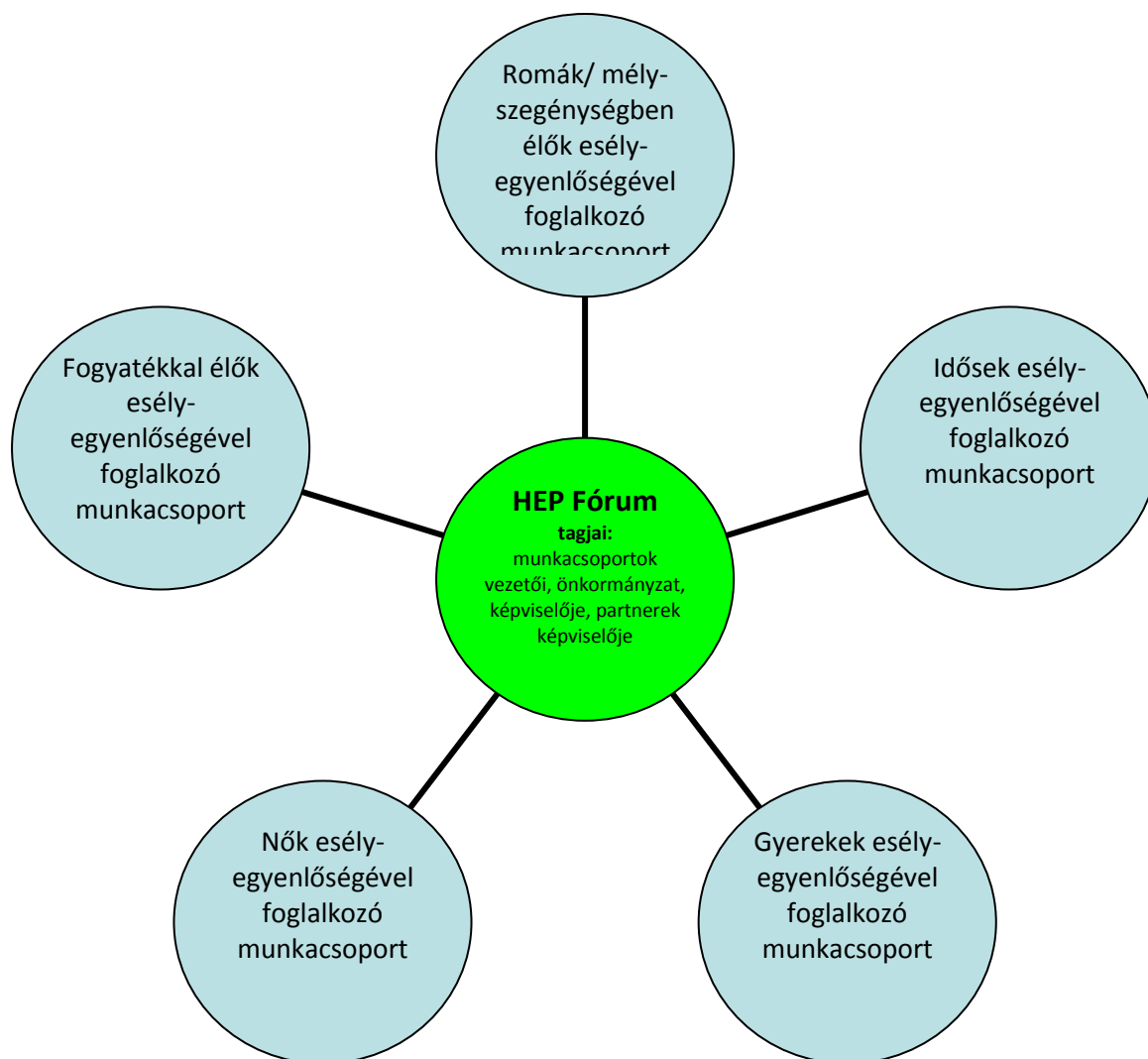
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Troszt József polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4.Elfogadás módja, hatálya

Görcsönydoboka Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük. Ezt követően Görcsönydoboka Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, melynek része az Intézkedési Terv megvitatta és a 11/2019. (II. 14.) önkormányzati határozatával elfogadta.

Görcsönydoboka, 2019. február 14.

Troszt József
polgármester

Görcsönydoboka Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot és annak megvalósításában tevékenyen rész kívánnak venni.

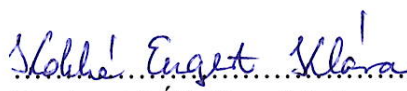
Dátum: 2019.02.14

.....
Sombereki Közös Önkormányzti
Hivatal jegyzője

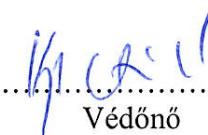
Dátum: 2019.02.14.

.....
Sombereki Óvoda és Konyha
Görcsönydobokai
Tagóvoda vezetője

Dátum: 2019.02.14

.....
Sombereki Általános Iskola

Dátum: 2019.02.14

.....
Védőnő

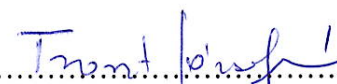
Dátum: 2019.02.14.

.....
Családsegítő Szolgálat

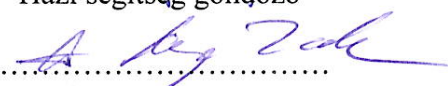
Dátum: 2019.02.14

.....
Német Nemzetiségi Önkormányzat

Dátum: 2019.02.14

.....
Házi segítség gondozó

Dátum: 2019.02.14.

.....
Házi orvos

Sombereki Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjétől

K i v o n a t

Görcsönydoboka Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2019. február 14-i nyílt ülésének jegyzőkönyvéből.

Képviselő-testület 3 igen szavazattal, egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatot:

Görcsönydoboka Község Önkormányzat Képviselő-testület

11/2019.(II. 14.)számú határozat

Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata.

Görcsönydoboka Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2019-2023. évre készült Helyi Esélyegyenlőségi Programot jóváhagyja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a jegyzőkönyv melléklete.

Határidő: 2019. február 1-től

Felelős: Troszt József polgármester

Dr.Majorné dr.Szabó Zsuzsanna s.k.
jegyző

Troszt József s.k.
polgármester

A kivonat hiteles!

Somberek, 2019. február 15.

Dr.Majorné dr.Szabó Zsuzsanna
jegyző

